

Informe

Santa Perpètua de Mogoda 2017

www.elpanoramic.org

Un projecte promogut per:

L'OBSERVATORI
Consellament per la transformació social

**FUNDACIÓ
PERE TARRÉS**

**FUNDACIÓ
FERRER I GUÀRDIA**

Obra Social "la Caixa"

Amb el suport de:

**Generalitat
de Catalunya**

**Diputació
Barcelona**

**Ajuntament de
Barcelona**

Autoria: Observatori del Tercer Sector. Cintia Guerrero, Laia Otero i Montse Fernández

Juny 2018 V1

AJUNTAMENT DE
SANTA PERPÈTUA
DE MOGODA

Contingut

1. Presentació.....	4
2. El Panoràmic	6
3. Resum executiu.....	10
4. Una visió global de les entitats de Santa Perpètua de Mogoda.....	13
5. Les persones.....	19
5.1. Les persones associades.....	21
5.2. Les persones voluntàries	24
5.3. Els equips remunerats.....	33
5.4. Representació de col·lectius.....	34
6. El govern de les entitats	36
6.1. L'Assemblea.....	37
6.2. Juntres, Patronats i Consells Rectors	38
6.3. L'equitat a les entitats.....	39
7. La dimensió econòmica.....	41
7.1. Volum econòmic	42
7.2. Fonts de finançament	44
8. Els espais	47
8.1. Les seus	48
8.2. Adequació dels espais.....	49
9. El repte de la base social.....	52
Annexos	56
Annex I: Fitxa tècnica	57
Annex II: Entitats impulsores.....	58

1. Presentació

#A càrrec de l'Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda

2. El Panoràmic

El Panoràmic és una recerca impulsada pel Consell d'Associacions de Barcelona –CAB- i fruit de les reflexions recollides en el 2n Congrés de les Associacions de Barcelona. Aquesta iniciativa que neix del mateix món no lucratiu aporta informació sobre l'abast del teixit associatiu i posa de manifest la seva força, disposant de dades sobre la seva situació i evolució.

Des de la segona edició el Panoràmic es va estendre al conjunt del territori català i en la present, que és la quarta edició, el Panoràmic es consolida com una eina per a la millora i l'enfortiment del món associatiu gràcies a la seva visió transversal i les sèries de dades que es van generant, les quals permeten establir reptes i elements de millora alhora que comencen a dibuixar tendències.

La present publicació recull els resultats del Panoràmic de Santa Perpètua de Mogoda, en el que han participat 29 entitats del municipi. L'estructura de l'informe segueix els blocs temàtics habituals a abordar la recerca de les entitats on s'analitzen les persones i el govern de les entitats, l'economia, els espais, etc.

L'Ajuntament de Santa Perpètua ha tingut un paper clau en la recollida de respostes. El resultat del treball des de la proximitat permet començar a dibuixar la realitat associativa del municipi. L'informe presenta la imatge del món no lucratiu en el municipi que es mostra en el capítol 4 i, a la vegada, l'anàlisi de tendències de la realitat associativa. Quan és possible s'aporten dades de comparació amb el conjunt de Catalunya.

Coneixement

La generació de dades contribueix a identificar temes de millora i posar llum sobre les percepcions. El coneixement ajuda a fer-se més forts

Visibilitat

Les xifres de dimensió i la informació sobre les activitats que es realitzen donen visibilitat davant la societat a un sector del qual sovint no hi ha dades

Reconeixement

La informació objectiva contribueix al reconeixement social de la feina que es realitza i els valors que es promouen en el camí cap a la transformació social

Incidència política

A partir de preguntes sobre el posicionament del sector es contribueix a la millora de les accions d'incidència política

Dimensió

Les entitats formen part de la vida del país però cal contextualitzar-les per tal de saber quin lloc ocupen a la societat

El Panoràmic treballa des del valor de sector tot innovant el procés de recerca. Els elements metodològics d'innovació són:

Col·laboració

Les entitats impulsores uneixen representativitat, experiència i capacitat d'execució. En el Panoràmic no hi ha una empresa consultora que fa un encàrrec.

Participació

Hi ha grups de treball per definir necessitats, el qüestionari s'elabora de forma participativa i es treballa en transparència.

Proximitat

El treball de camp s'estructura des d'entitats de l'entorn que es responsabilitzen d'aconseguir les respostes a la seva zona.

Open data

Les dades es comparteixen amb centres d'investigació, entitats de segon nivell, universitats, administracions, etc. perquè facin noves explotacions i reflexions.

Eficiència

Al segle XXI la tecnologia ha canviat la manera de fer investigació social i hem incorporat novetats com els qüestionaris electrònics i un aplicatiu personalitzat. Cada euro és aprofitat al màxim i a més millora l'optimització a cada edició anual.

Adequació

Les organitzacions de la societat civil són diverses en molts aspectes: activitat, forma d'organitzar-se, comunitat, destinataris, etc. El qüestionari compta amb més de 80 itineraris de resposta diferents.

Transversalitat

Des dels seus inicis el Panoràmic ha tingut un plantejament transversal amb la participació d'organitzacions de tots els àmbits, la qual cosa facilita la comparabilitat i el coneixement agregat.

3. Resum executiu

- S'estima que a Santa Perpètua de Mogoda hi ha aproximadament 150 entitats actives. La densitat associativa és doncs d'1 associació per cada 170 habitants. Aquesta xifra és pràcticament dues vegades superior a la mitjana del conjunt de Catalunya, la qual se situa en 1 entitat per cada 314 habitants.
- L'àmbit d'actuació principal de les entitats de Santa Perpètua de Mogoda és el de la cultura (35%), seguit per l'acció social (28%) i la formació i educació (14%).
- La forma jurídica predominant a les entitats no lucratives de Santa Perpètua, de forma majoritària, és la de l'associació, que representa un 96% del total de les organitzacions del municipi, una xifra superior a la de Catalunya (85%).
- El 40% de les associacions compta amb entre 3 i 30 associats/des, el 20% amb entre 31 i 90, un 20% entre 91 i 250 perses sòcies i per últim un 20% d'organitzacions compta amb més de 250 socis/es.
- El 39% de les entitats de Santa Perpètua compten amb programes de voluntariat. Entre aquestes entitats, el més habitual és que hi col·laborin entre 51 i 100 persones voluntàries -38%-.
- Les entitats de Santa Perpètua de Mogoda que coneixen la llei del voluntariat 25/2015 representen un 43% del total.
- El 71% de les organitzacions no lucratives compta amb una assegurança per a les persones voluntàries i un 71% disposa del full de compromís entre la persona voluntària i l'entitat que se signa a l'iniciar el voluntariat.
- Pel que fa al gènere de les persones voluntàries a les entitats de Santa Perpètua, existeix una equitat entre homes i dones, tot i que el percentatge d'homes és lleugerament superior amb un 56%.
- El nivell d'implicació també és força elevat, la franja més comuna és aquella que representa un major grau d'implicació, del que participen el

41% de les persones voluntàries de les entitats en comparació amb el 34% de persones que tenen un grau mig d'implicació i el 25% que participa amb un alt nivell d'implicació.

- Una dada destacable és la que indica que la majoria de les entitats de Santa Perpètua tenen la seu actual en un espai públic cedit -74%-, en segon lloc i amb força distància, les entitats tenen la seu en un espai privat cedit (13%). Un 9% disposa de la seu en un espai llogat i un 4% en un domicili particular d'una persona membre de l'associació.
- El 53% d'organitzacions va tenir uns ingressos de fins a 15.000 € l'any 2015 i la mitjana d'ingressos de les organitzacions del municipi és de 22.400 €.
- 1 de cada 2 entitats disposa d'un pla específic per incrementar la base social, el 14% tenen el pla implementat, i el 23% estan en procés d'implementació del pla. A més, hi ha un 27% que no compta amb cap pla però estan interessats en disposar-ne d'un. Per contra, un 36% de les entitats no compta amb cap pla ni hi estan interessades.

4. Una visió global de les entitats de Santa Perpètua de Mogoda

Santa Perpètua de Mogoda (en endavant Santa Perpètua) és un municipi del Vallès Occidental, situat entre la riera de Caldes i el riu Ripoll. Segons dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, al 2017 hi havia una població de 25.574 habitants. El municipi compta amb un ampli teixit industrial al seu territori, que es van crear principalment durant la dècada dels anys 60.

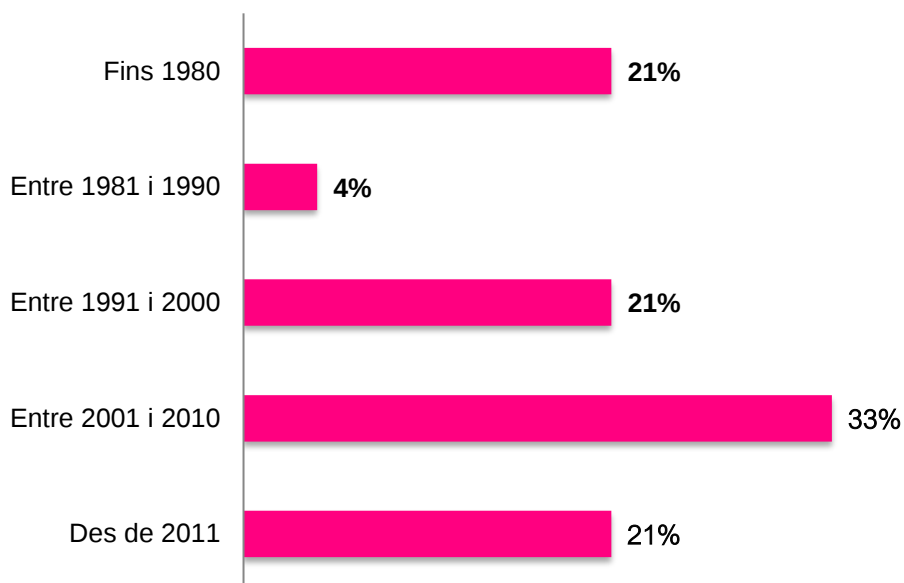
Actualment, Santa Perpètua està formada per 8 barris que, en un model molt específic del municipi, compten amb un centre cívic cadascú, al qual s'hi poden adreçar les persones i entitats del barri, i del municipi en general. Aquests centres cívics són referents per a les entitats i moltes vegades són també la seu. A més, cada barri compta amb la seva pròpia associació de veïns i veïnes, a través de la que gestionen les qüestions més relacionades amb convivència i comunitat, aquestes associacions compten també amb la Federació d'Associacions Veïnals de Santa Perpètua que les engloba a totes. El municipi es caracteritza també per un ric patrimoni cultural i una important activitat esportiva i educativa.

Pel que fa al moviment associatiu, s'estima que hi ha unes 150 entitats actives, segons el directori oficial de l'ajuntament. Per tal de dimensionar aquesta xifra, s'ha calculat la densitat d'organitzacions per habitant. Els resultats mostren que hi ha 1 associació per cada 170 habitants aproximadament, una xifra destacable que en comparació amb el conjunt de Catalunya, mostra que a Santa Perpètua hi ha pràcticament dos vegades més associacions que a la mitjana del conjunt de Catalunya, la qual se situa en 1 entitat per cada 314 habitants.

Com a reflex d'aquesta ampla presència d'entitats i, precisament per promoure la participació ciutadana, des de l'Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda es va crear el Punt de Suport Associatiu per tal de donar suport i assessorament a les entitats del municipi.

En primer lloc, respecte l'any de constitució de les entitats, les xifres mostren un sector jove, on la meitat de les organitzacions es concentren en el segle XXI, en concret el 51%. D'altra banda, el 21% de les entitats van ser creades abans del 1980, el 4% a la dècada dels anys 80 i el 21% en la dècada dels anys 90.

Gràfic 1 Any de constitució de les entitats de Santa Perpètua

Si es compara amb el conjunt de Catalunya es corrobora la idea que el teixit associatiu de Santa Perpètua es caracteritza per la seva joventut. Seguint la línia de Catalunya que situa el naixement d'organitzacions en el segle XXI en el 44% , a Santa Perpètua aquesta xifra es supera en 7 punts, ja que el volum d'entitats més joves és del 51%.

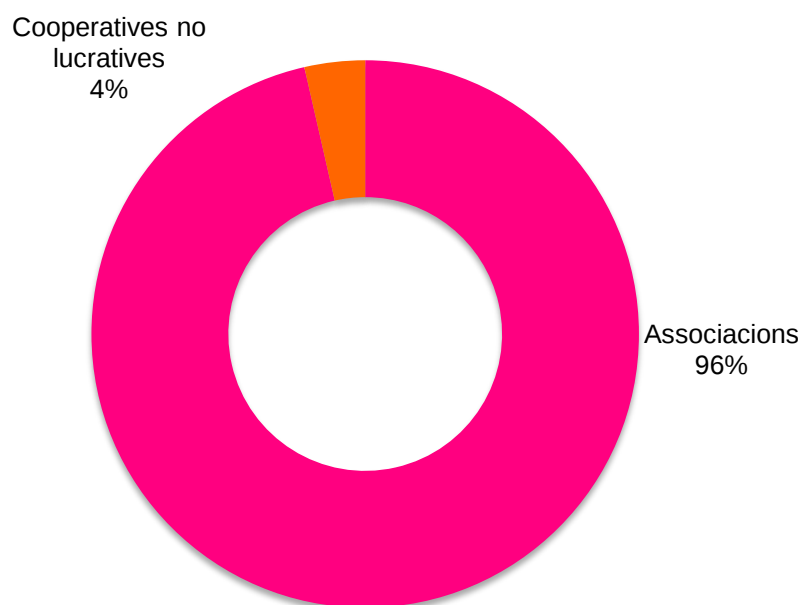
Taula 1 Any de constitució de les entitats de Santa Perpètua i Catalunya

	Santa Perpètua 2017	Catalunya 2017	Diferències (Punts)
Fins 1980	21%	19%	2
Entre 1981 i 1990	4%	15%	-11
Entre 1991 i 2000	21%	22%	-1
Entre 2001 i 2010	33%	25%	8
Des de 2011	21%	19%	2
Total	100%	100%	

La forma jurídica més freqüent entre les entitats és l'associació, el 96% de les entitats de Santa Perpètua participants tenen aquesta forma jurídica. La resta són cooperatives no lucratives que representen un 4%.

Les dades obtingudes mostren una prevalença de les associacions al municipi respecte les dades del conjunt de Catalunya, on tot i ser també el cas majoritari, les associacions representen un 85%, 11 punts percentuals per sota de les dades de Santa Perpètua de Mogoda.

Gràfic 2 Forma jurídica de les organitzacions de Santa Perpètua de Mogoda

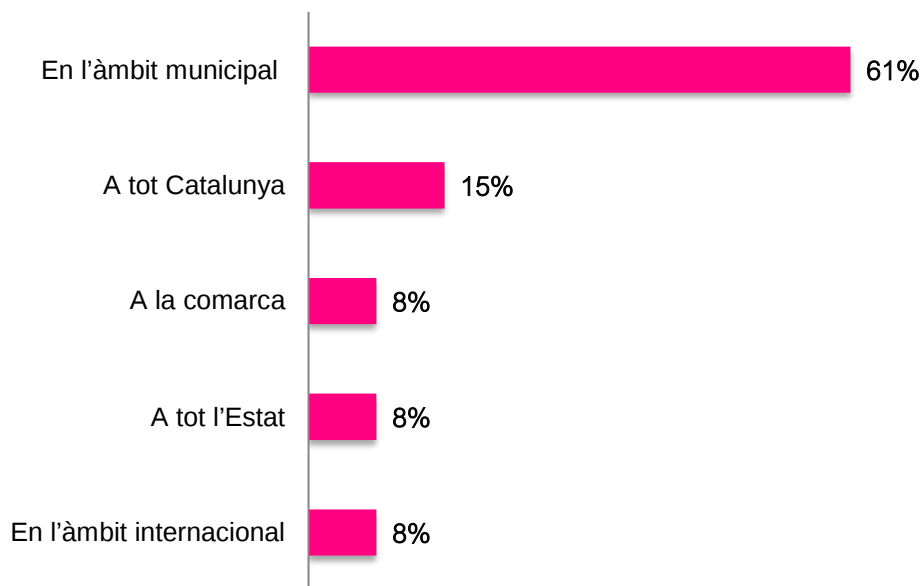
Les organitzacions es poden classificar per nivells segons si estan formades per persones o per altres entitats. Així, s'han considerat entitats de base aquelles que agrupen persones i organitzacions de segon nivell o superior a aquelles que agrupen organitzacions –entre aquestes també es poden recollir models híbrids, és a dir, que apleguen persones i organitzacions-.

Els resultats de El Panoràmic mostren que totes les entitats que han participat són entitats de base. Dins de les entitats, n'hi ha que desenvolupen una part de l'activitat fora del municipi i des de El Panoràmic s'ha volgut analitzar on es realitza l'activitat principal. Com a mode d'exemple, una organització de

cooperació internacional pot desenvolupar una part de la seva activitat en el municipi i altra en els anomenats països del Sud.

Segons els resultats del Panoràmic, el 62% de l'activitat de les entitats es realitza en el mateix municipi i el 15% a nivell català. Un 8% realitzen actuacions a nivell comarcal, un 8% actua a tot l'Estat, i un 8% en l'àmbit internacional.

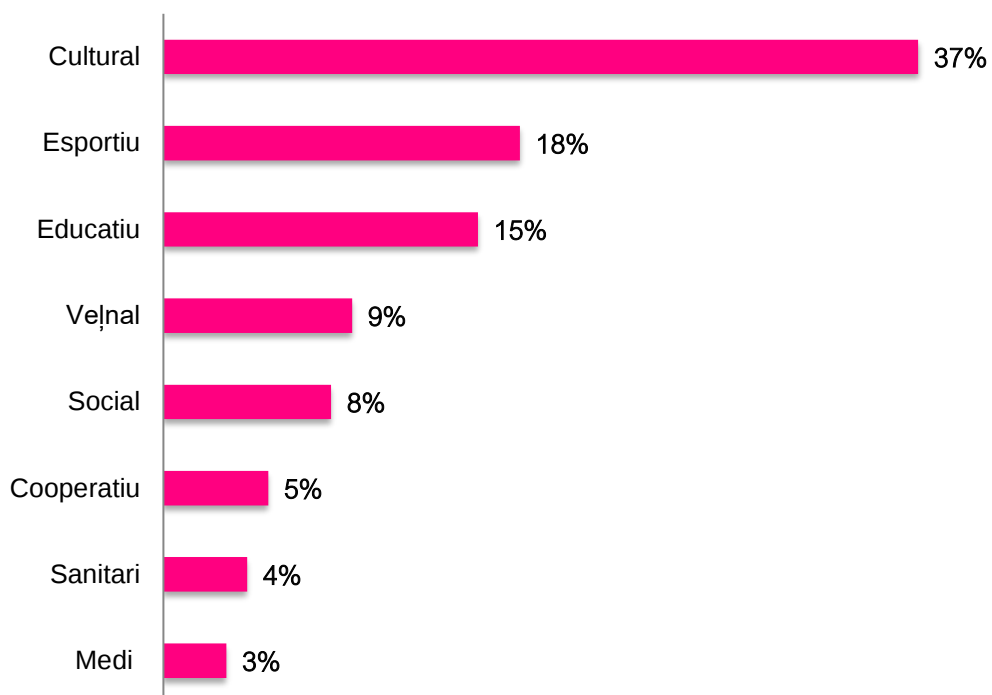
Gràfic 3 Àmbit territorial d'actuació de les entitats

En relació a l'àmbit d'actuació principal, és a dir, allò que defineix l'entitat i és necessari per acomplir la seva missió, s'ha analitzat com es distribueixen les organitzacions de Santa Perpètua. Les dades obtingudes pel Panoràmic es troben esbiaixades degut a l'amplia participació de les entitats socials envers les altres organitzacions, es per això que les següents dades fan referència a les dades reals del municipi i no a les dades mostrals del Panoràmic.

Les temàtiques principals sobre les que es troben més projectes i activitats són la cultura (37%), les esportives (18%) i les educatives (15%). Les activitats de caràcter veïnal i les socials representen el 9% i el 8% respectivament. Finalment l'àmbit cooperatiu representa el 5%, el sanitari el 4% i el mediambiental el 3%.

Gràfic 4 Àmbit d'actuació prioritari de les entitats de base

5. Les persones

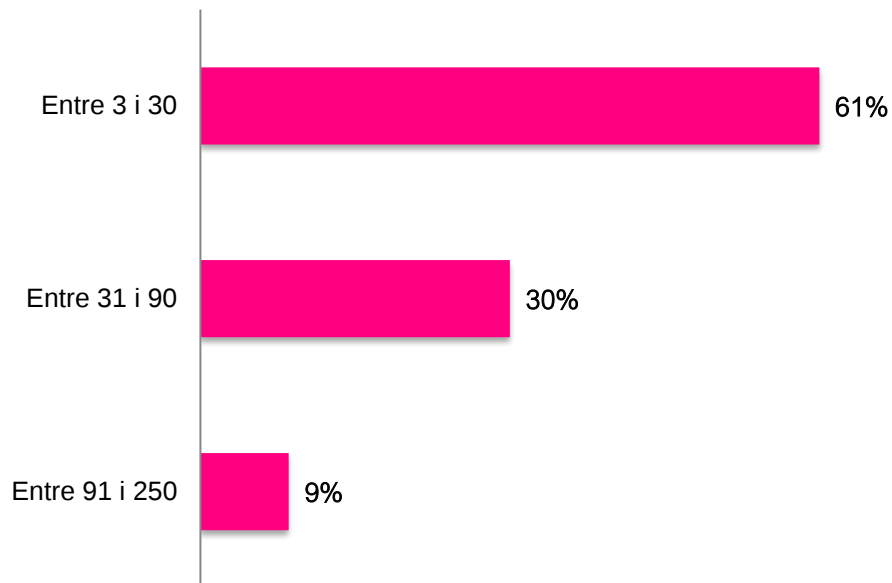
Les entitats compten amb persones associades, voluntàries, col·laboradores, destinatàries de les activitats, etc. En conjunt, tots aquests grups es poden definir com a ciutadania activa que s'implica, a través de les organitzacions de la societat civil organitzada, per aconseguir uns objectius comuns. La participació és un indicatiu de salut democràtica, que parla d'apoderament de les persones, i d'aquí la seva importància.

Les entitats, tot i que comptin amb un ampli ventall de formes de participació i col·laboració, s'organitzen en el dia a dia amb el que es pot anomenar grup de persones actives. Les persones actives s'han definit operativament en el Panoràmic com totes aquelles que participen i mouen les organitzacions de manera continuada, independentment de la relació que tenen amb l'entitat, és a dir, si són membres de la junta, activistes, persones voluntàries, etc.

Per començar, s'han establert diferents trams per analitzar el nombre de persones actives en les entitats de Santa Perpètua. El primer aplega fins a 30 persones, el segon de les 31 a les 90 persones, el tercer de les 91 a les 250 i, per últim, hi ha un darrer segment que recull aquelles organitzacions amb més de 250 persones actives.

Segons els resultats obtinguts a l'enquesta de El Panoràmic, més de la meitat de les entitats compten amb entre 3 i 30 persones actives, en concret un 61%. Les entitats que treballen al seu dia a dia amb 31 i 90 persones actives representen un 30% i les que disposen amb entre 91 i 250 persones actives representen un 9%. Com es pot observar, la distribució per trams és esglaonada, conforme augmenta el nombre de persones per tram disminueix el percentatge que representa sobre el total. Finalment, a El Panoràmic no han participat entitats amb més de 250 persones actives.

Gràfic 5 Nombre de persones actives (per trams)

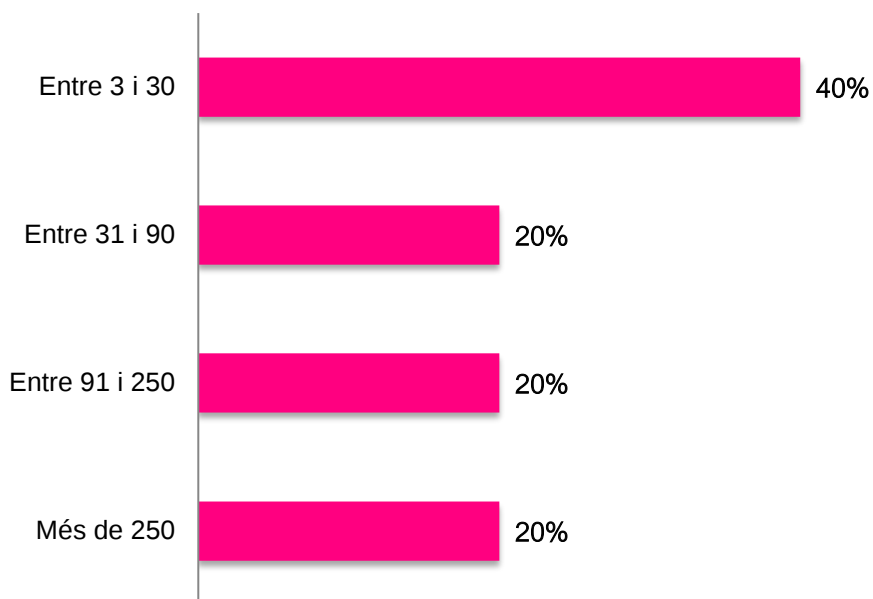
5.1. Les persones associades

Les persones associades són l'element indispensable de la vida associativa, les quals donen sentit a la forma jurídica d'associació i permeten treballar des de l'horitzontalitat. Donat que el 96% de les entitats de Santa Perpètua es defineixen amb la forma jurídica d'associació, una dada important a l'hora d'analitzar el teixit associatiu del municipi, és la grandària de les associacions, tenint en compte el nombre de persones associades que en formen part.

Amb el mateix criteri que en el cas de les persones actives, s'han establert diferents trams per analitzar el nombre de persones sòcies de les entitats. Un primer tram, aplega les entitats formades d'entre 3 i 30 persones associades, les quals representen el 40% del total d'entitats, la resta de trams representa un 20% cadascun.

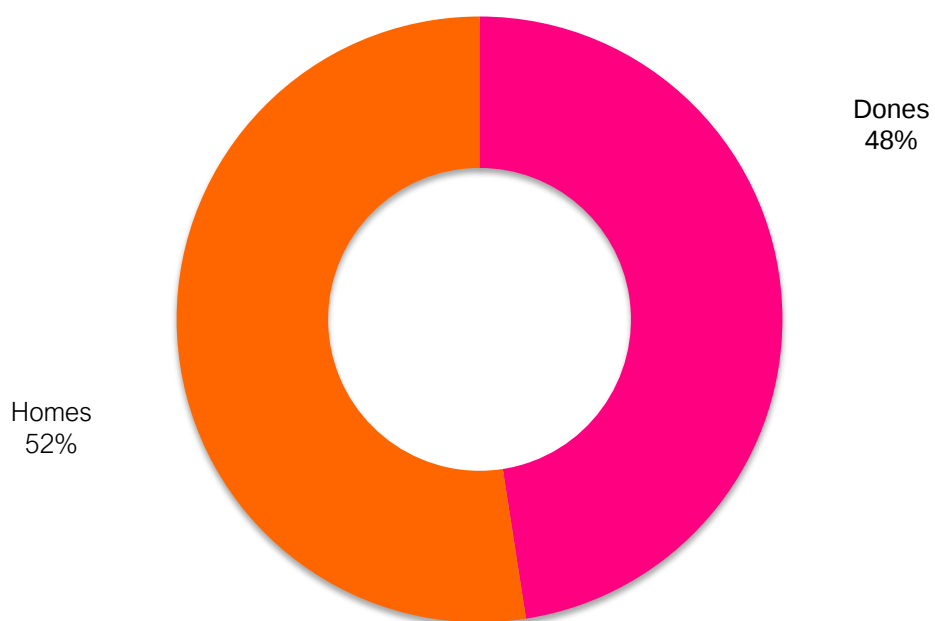
Tot i que s'observa una distribució molt igualada entre trams, destaca el que representa les entitats que compten amb entre 3 i 30 persones associades. La mitja de persones associades a Santa Perpètua se situa en 75.

Gràfic 6 Associacions segons el nombre de persones associades (per trams)

Pel que fa a la raó de gènere, no s'observen diferències destacables, tot i que la balança s'inclina positivament cap als homes, representant un 52% de les persones sòcies davant el 48% de les dones.

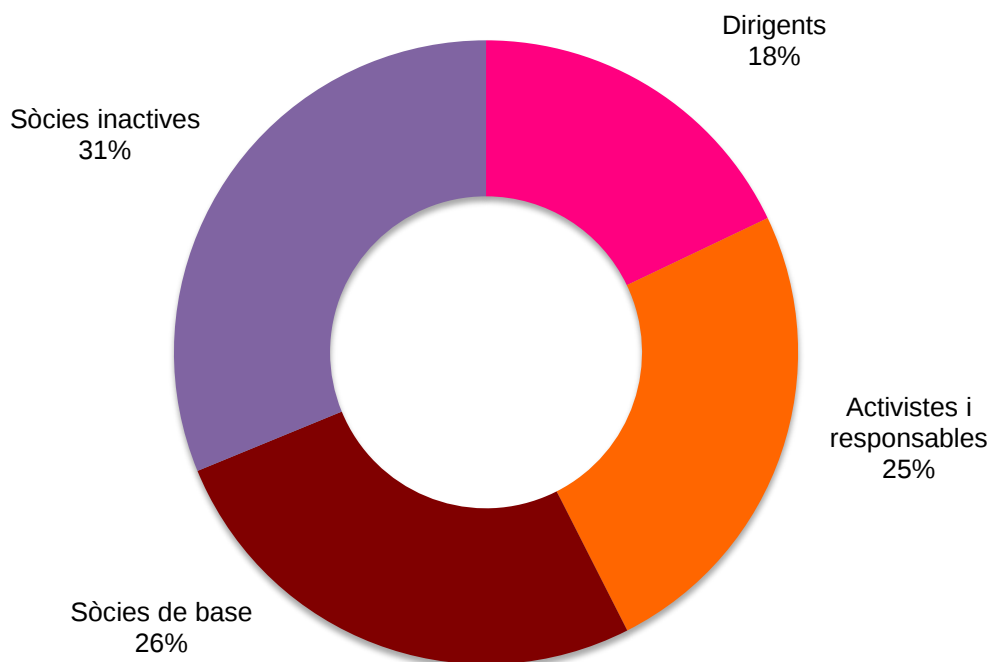
Gràfic 7 Percentatge de persones associades en funció del gènere

Tot i que l'associacionisme és important per a la vida de l'entitat, no és indispensable per a participar en diferents processos i espais de les entitats. Segons els resultats obtinguts a El Panoràmic sobre la participació de persones no associades, un 64% de les entitats deixa participar a les activitats i projectes de l'entitat, un 68% a les comissions o grups de treball i un 55% de les entitats deixa participar a l'assemblea a les persones no associades.

Dins les entitats hi ha diferents graus d'implicació, en el cas de Santa Perpètua de Mogoda, trobem que la part més rellevant, en concret el 31% de les persones associades, correspon a persones inactives. Les persones sòcies de base representen un 26%, els activistes i responsables representen un 25% i els dirigents un altre 18%.

Gràfic 8 Percentatge d'implicació en les entitats

GRAUS D'IMPLICACIÓ DE LES PERSONES ASSOCIADES

Dirigents

Aquelles persones que assumeixen tasques i responsabilitats de lideratge, coordinació, i organització envers el projecte general. Participen activament als diferents espais de decisió i en l'organització dels diferents projectes de l'entitat.

Activistes i responsables

Aquelles persones activistes, que tot i no assumir responsabilitats de lideratge, coordinació i organització general de l'entitat, són persones que participen activament de les diverses activitats, solen assistir a les reunions i s'involucren en l'organització d'activitats o projectes concrets, a més de pagar la quota (si és el cas).

Persones associades de base

Aquelles persones que no assumeixen responsabilitats i no participen en l'organització de les activitats, però assisteixen puntualment a algun dels espais de decisió, assisteixen amb certa assiduïtat a les activitats, poden col·laborar puntualment donant un cop de mà, a més de pagar la quota (si és el cas).

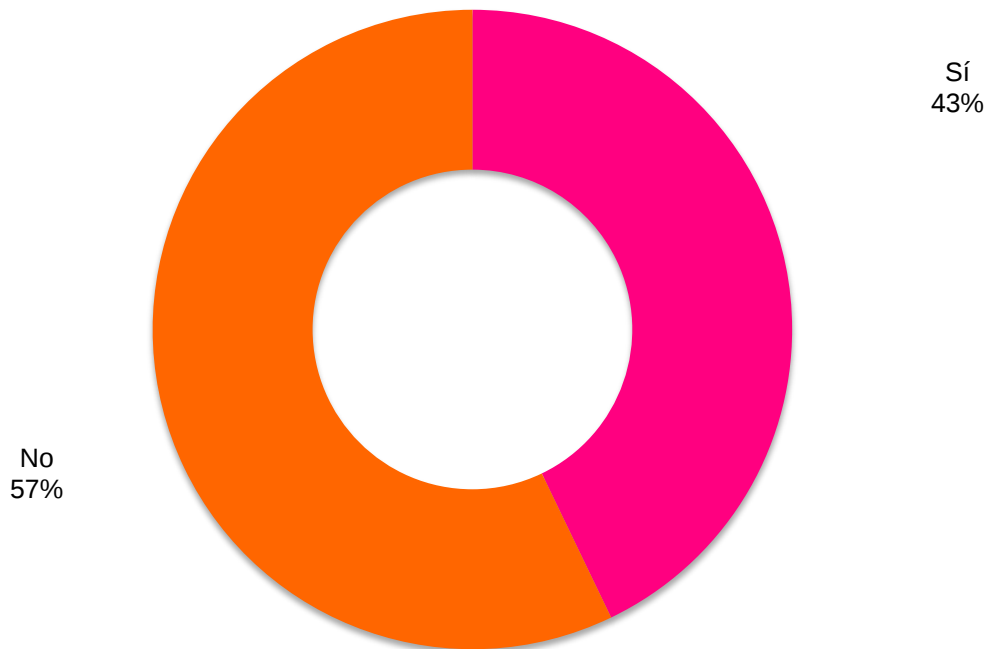
Persones associades inactives

Aquelles persones que tot i ser sòcies no solen participar en cap dels espais.

5.2. Les persones voluntàries

El voluntariat és un concepte ampli que fa referència a l'activitat que es fa de manera lliure i amb caràcter altruista en el si d'una entitat. Es defineix, a més, perquè persegueix objectius pro socials i del bé comú. Des de 2015 Catalunya disposa d'una llei (25/2015) que defineix l'activitat voluntària de manera acurada i assenyala que aquelles persones voluntàries (no sòcies) ha d'acollir-se a un programa de voluntariat. Així, s'evita les confusions habituals i lògiques respecte el voluntariat on sovint membres de la junta es consideren també persones voluntàries. En última instància això ens ha de fer reflexionar sobre la diversitat i riquesa organitzativa del món no lucratiu. Un primer element a analitzar és precisament la coneixença de la llei. A Santa Perpètua, només un 43% de les entitats coneixen la Llei 25/2015, un percentatge amb molta relació amb el nombre d'entitats amb persones voluntàries al municipi que es mostra més endavant.

Gràfic 9 Percentatge d'entitats segons coneixement de la Llei.

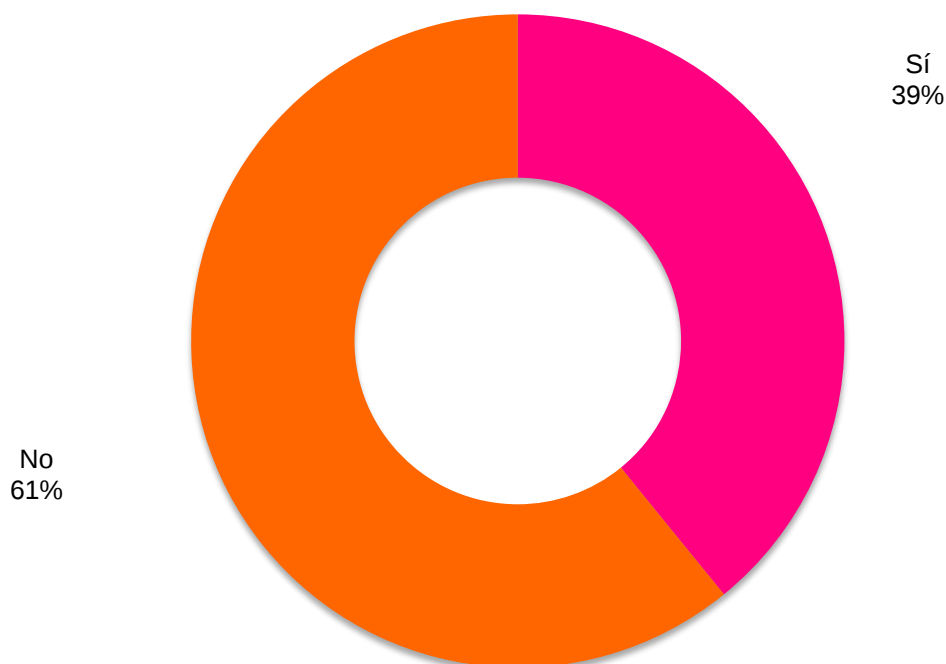

D'altra banda, el 71% de les entitats participants en el Panoràmic compta amb una assegurança per a les persones voluntàries i també el 71% disposa d'un full de compromís que signen tant la persona voluntària com una persona responsable de l'organització a l'iniciar el voluntariat.

El Panoràmic ha volgut recollir la realitat del voluntariat de forma ordenada i, per això, s'ha preguntat pel nombre d'entitats que compten amb programes de voluntariat. Aquesta especificat evita sobredimensionar els resultats ja que no es consideren les persones voluntàries sòcies. Segons els resultats analitzats el 39% de les entitats de Santa Perpètua compten amb programes de voluntariat, mentre que el 61% no compten amb aquest tipus de col·laboració dintre de les seves organitzacions.

Aquesta xifra es troba per sota del que succeeix al conjunt de l'àmbit català on la proporció d'entitats que compten amb programes és del 51%.

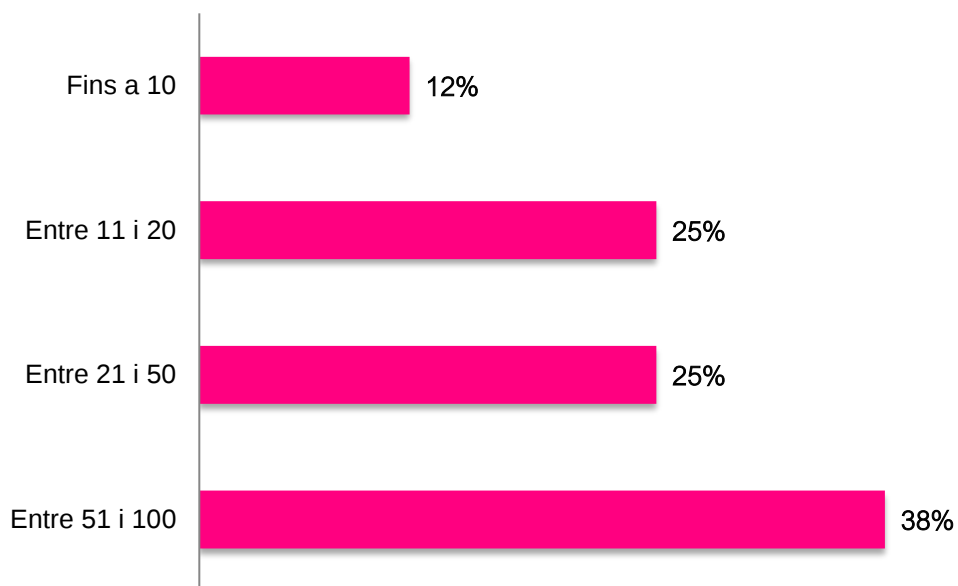
Gràfic 10 Entitats que compten amb persones voluntàries (no socis/es)

Entre les entitats que compten amb persones voluntàries, el 38% col·labora amb entre 51 i 100 persones voluntàries. Les organitzacions de Santa Perpètua amb equips de voluntaris d'entre 1 i 10 persones representen el 12% i les que sumen entre 11 i 20 i 21 i 50 persones voluntàries representen un 25% cadascun.

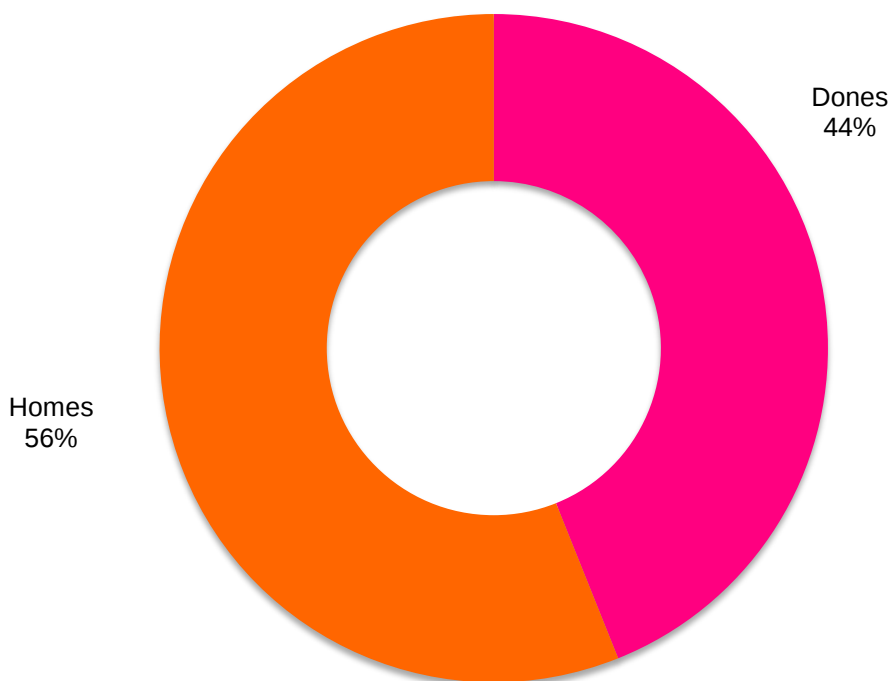
S'observa una tendència ascendent, el nombre d'entitats que compten amb moltes persones voluntàries és superior al nombre d'entitats que tenen menys persones voluntàries. En el cas de Catalunya, les proporcions estan invertides. En aquest sentit, l'alta participació d'entitats d'acció social en l'estudi municipal pot haver inclinat aquests resultats.

Gràfic 11 Associacions segons el nombre de persones voluntàries (per trams)

Respecte l'equitat de gènere, hi ha paritat entre homes i dones, tot i que la proporció d'homes és lleugerament superior, d'un 56% vers el 44% de dones voluntàries.

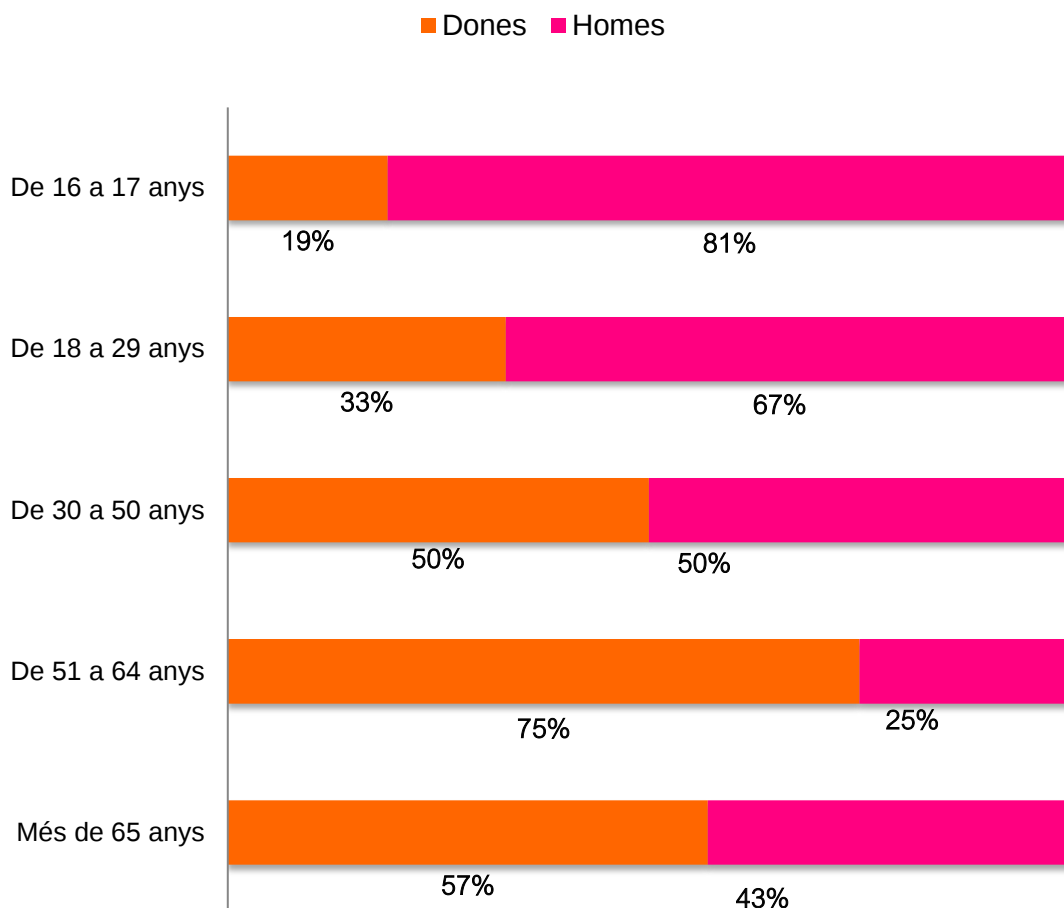
Gràfic 12 Percentatge de persones voluntàries en funció del gènere

Si s'observa l'equitat de gènere en funció d'altres variables, no només el número de voluntaris, s'observen diferències. Si es té en compte l'edat dels voluntaris, les principals diferències es troben en les franges d'edat dels 16 als 17 anys, on la proporció d'homes es molt més elevada, un 81% davant el 19% de les dones i a la franja de 18 a 29 anys on es torna a detectar un major volum d'homes (67%) respecte les dones (33%).

A la franja de 51 a 64 anys aquesta situació s'inverteix, les dones representen el 75% i els homes un 25%. A la resta d'edats les diferències no són massa significatives, ja que es troben dins de la forquilla 40-60%.

Gràfic 13 Percentatge de voluntaris en funció del gènere i l'edat.

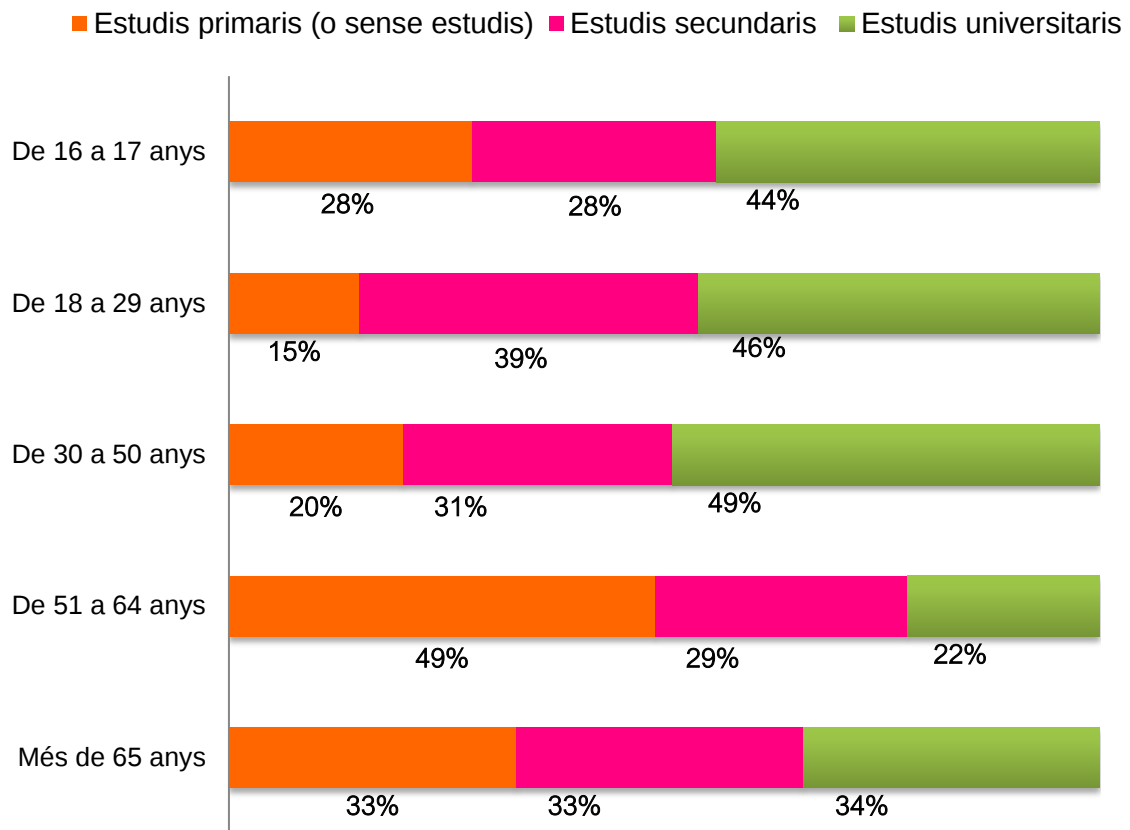

Si s'analitza la presència de persones voluntàries en funció de l'edat i els estudis, s'observa força proporcionalitat d'estudis a tots els trams d'edat. Amb tot, s'apunten algunes tendències rellevants. D'una banda, els grups d'edats més joves tenen un nivell d'instrucció més elevat que grups d'edats més grans.

De fet, sembla que es produeix un punt d'inflexió a partir dels 51 anys, on el pes de persones amb estudis universitaris disminueix significativament.

D'altra banda, les dades de conjunt mostren un nivell d'instrucció força elevat que si es compara amb el conjunt de la societat catalana apunta a que les persones voluntàries acostumen a tenir un al nivell d'estudis. Aquesta fotografia també succeeix en el conjunt del món no lucratiu català on el nivell d'estudis universitari se situa entorn el 45% enfront el 42% del conjunt de la població (segons dades de la Fundació Jaume Bofill).

Gràfic 14 Percentatge de voluntaris en funció de l'edat i nivell d'estudis

Per tal de poder analitzar com s'impliquen les persones sòcies en el dia a dia de l'organització, s'han establert tres nivells de participació –A, B i C-. El nivell A fa referència al grau més gran d'implicació, el qual considera la participació de voluntaris en assemblees, a més d'una participació continuada en les activitats, etc. El nivell B és un grau d'implicació mig on els voluntaris participen

en l'assemblea però no necessàriament en les activitats que s'organitzen. Per últim, el C fa referència al menor grau possible d'implicació d'una persona voluntària. El detall de les definicions aportades a les entitats en l'enquesta es recull en la següent taula.

Grau d'implicació de del persones voluntàries

Nivell A

Col·laboració en la organització d'activitats i/o assumpció de responsabilitats en l'entitat

Nivell B

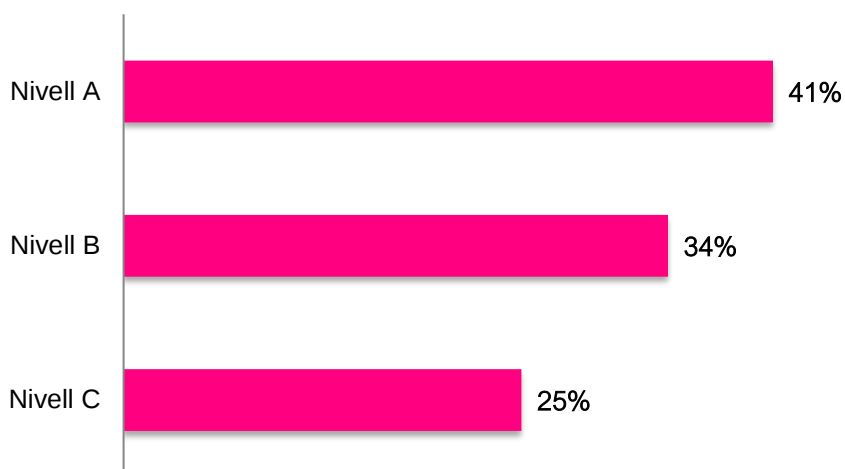
Assistència a les reunions de l'equip i/o participació puntual en les activitats per l'entitat

Nivell C

Participació puntual en les activitats de l'entitat

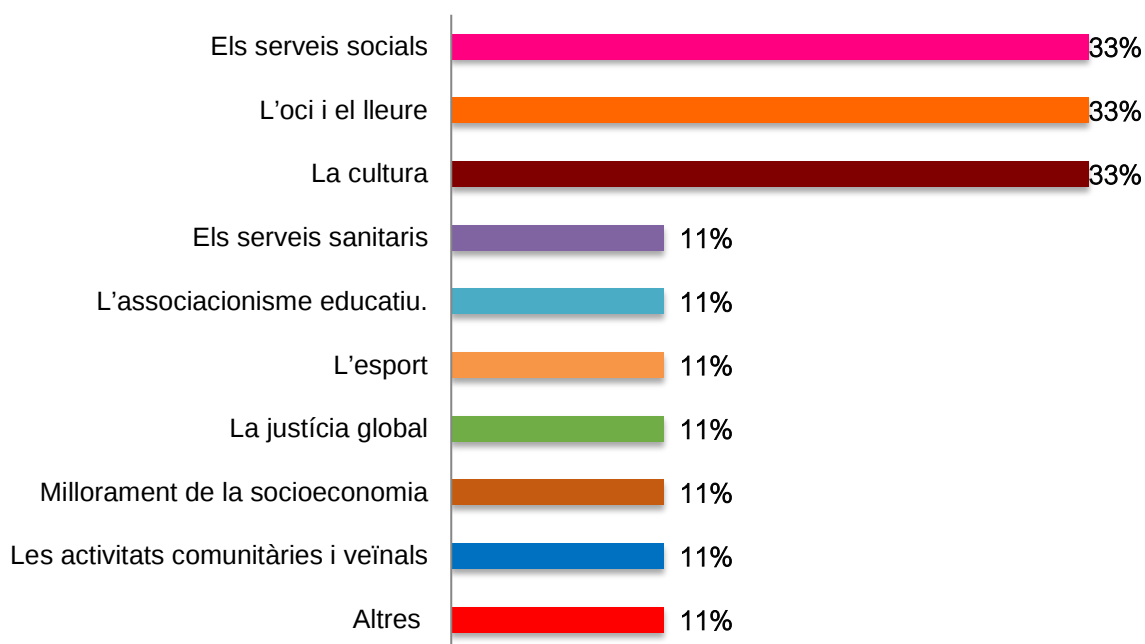
Els resultats obtinguts indiquen que el nivell d'implicació A és el més habitual amb una representació del 41% del total de persones associades; seguit del nivell B i del C, amb un 35% i 25% respectivament. Aquestes dades semblen indicar que les entitats estan formades per persones voluntàries que principalment assisteixen a les assemblees, participen a les activitats i en l'organització d'aquestes i tenen una part de responsabilitat dins l'entitat.

Gràfic 15 Persones voluntàries segons nivells d'implicació

Pel que fa a l'àmbit d'actuació de les entitats amb persones voluntàries, els resultats apunten a que els àmbits de serveis socials, d'oci i lleure i de cultura són els que compten amb més persones voluntàries –representen un 33% cadascun d'ells-.

Gràfic 16 Àmbits en que treballen les entitats amb projectes de voluntariat (multiresposta)

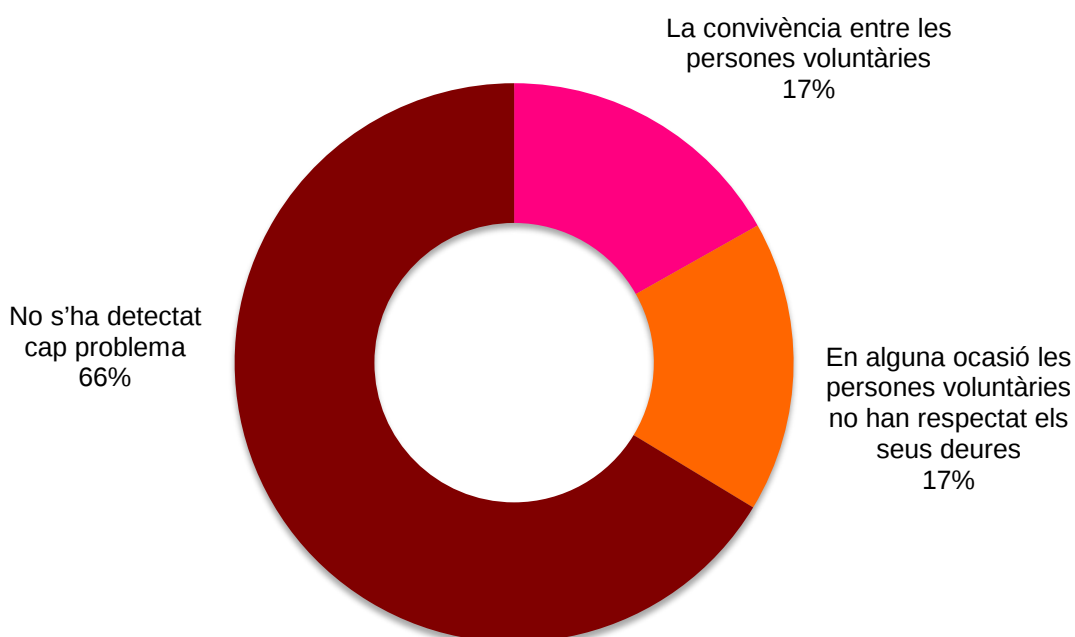
Els resultats assenyalen que de les entitats amb persones voluntàries, només un 29% compten amb una persona responsable del voluntariat que, a més, és també voluntària i l'altre 71% de les organitzacions no lucratives no tenen cap persona responsable dels voluntaris.

De totes les entitats que compten amb persones voluntàries, només un 33% demana formació prèvia al voluntariat i un 17% els proporciona formació. D'aquestes entitats que proporcionen formació a la persona voluntària que col·labora a l'entitat, acostumen a realitzar la formació des de la pròpia entitat o des de l'ajuntament del municipi on resideix la persona voluntària.

A través de diferents preguntes relacionades amb la implicació de les entitats amb les persones voluntàries i el programa de voluntariat, s'ha obtingut que un 50% de les entitats utilitza mitjans digitals per tal de donar visibilitat a l'activitat voluntària i una de cada dues entitats amb persones voluntàries empra mitjans digitals per potenciar el treball intern d'aquestes.

Pel que fa a la convivència entre les persones que formen l'entitat, en general no hi acostuma a haver problemes amb els voluntaris, així ho indiquen el 66% de les entitats. Tot i així, quan hi ha algun inconvenient fa majoritàriament referència al respecte dels deures de les persones voluntàries (17%) o a la convivència entre les persones voluntàries (17%).

Gràfic 17 Problemes generats pel voluntariat (%)

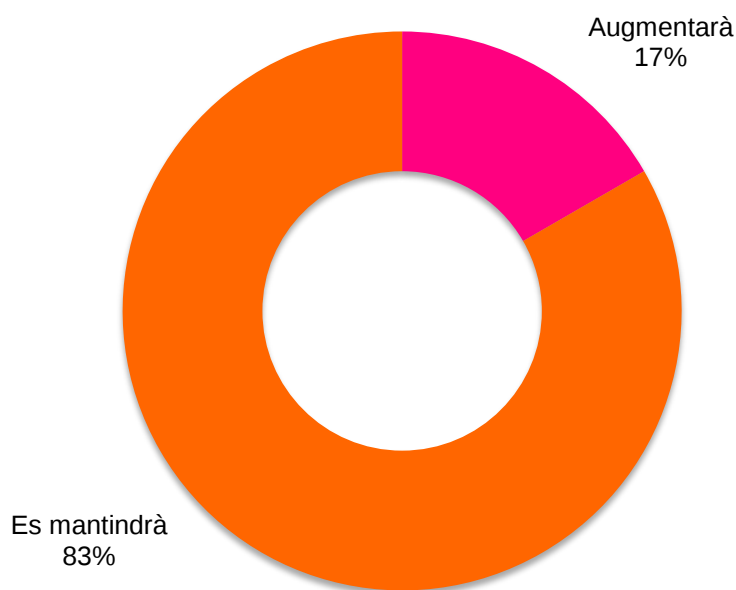

A més, un 67% de les entitats permeten que les persones voluntàries participin en el disseny del seu propi itinerari formatiu i un 83% de les entitats facilita informació sobre l'estructura, organització i finalitats de l'organització als voluntaris.

Pel que fa al cicle del voluntariat, referent a l'acollida, vinculació, seguiment, valoració i desvinculació amb l'entitat, un 50% de les entitats informa als seus voluntaris. Un 66% de les entitats compta amb una persona responsable de voluntariat i, a més, amb altres persones de l'entitat que fan seguiment del voluntariat.

La previsió de les entitats vers al voluntariat és que en els propers 3 anys el nombre de persones voluntàries es mantindrà, així ho afirma un 83%, només un 17% creu que el nombre de voluntaris augmentarà.

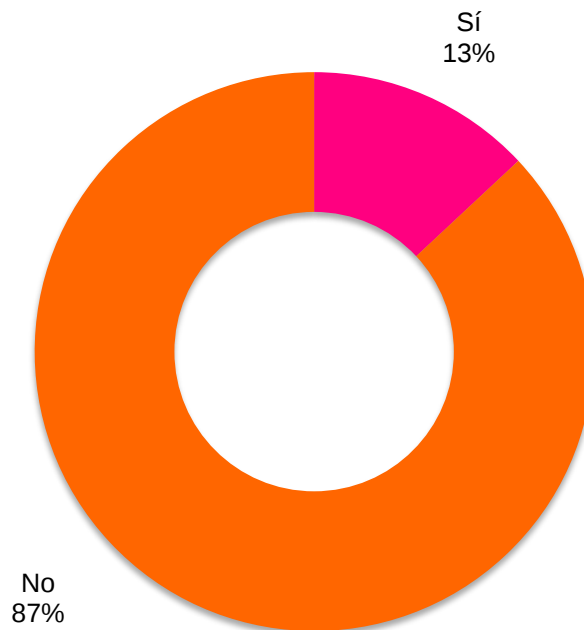
Gràfic 18 Volum de voluntariat previst (%)

5.3. Els equips remunerats

El 13% de les entitats de Santa Perpètua compten en els seus equips amb persones que reben una remuneració econòmica a canvi dels seus serveis. Això no vol dir que es produeixi necessàriament contractació estable ja que en molts casos es tracta de col·laboracions per activitats puntuals.

Gràfic 19 Percentatge d'entitats en funció de si tenen persones remunerades o no

Les entitats de Santa Perpètua de Mogoda disposen de menys de 3 persones remunerades per entitat, de mitja compten amb 1 persona remunerada.

5.4. Representació de col·lectius

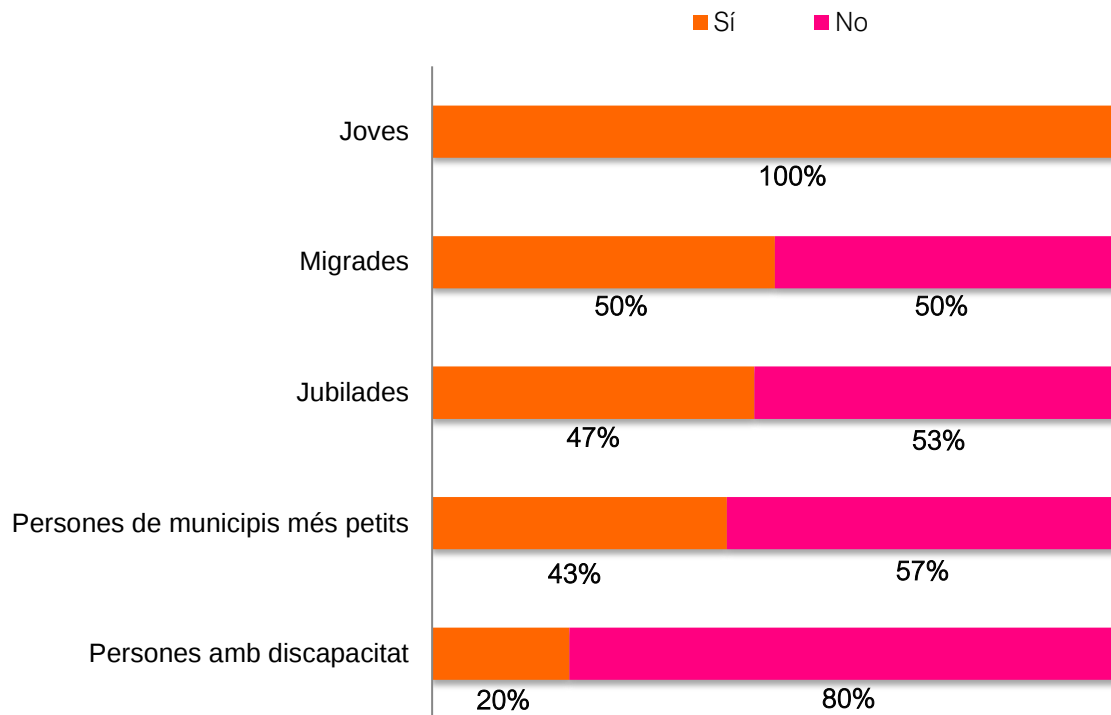
El món no lucratiu és molt ampli i divers, per això des de El Panoràmic s'ha volgut analitzar la representació de diferents col·lectius dins de les entitats de Santa Perpètua de Mogoda.

Els col·lectius analitzats han estat les persones jubilades, les migrades, persones amb discapacitat i persones que viuen en municipis petits i s'han de desplaçar per tal de poder participar a les activitats de l'entitat.

Els resultats mostren que les persones joves són les que tenen més representació dins de les entitats de Santa Perpètua, amb un 100%, això vol dir que a totes les entitats que han participat en el Panoràmic, compten amb persones joves dins de la seva organització. Per contra, les persones amb

discapacitat es troben molt poc representades dins les entitats, només un 20% compta amb persones amb algun tipus de discapacitat.

Gràfic 20 Representació de col·lectius

6. El govern de les entitats

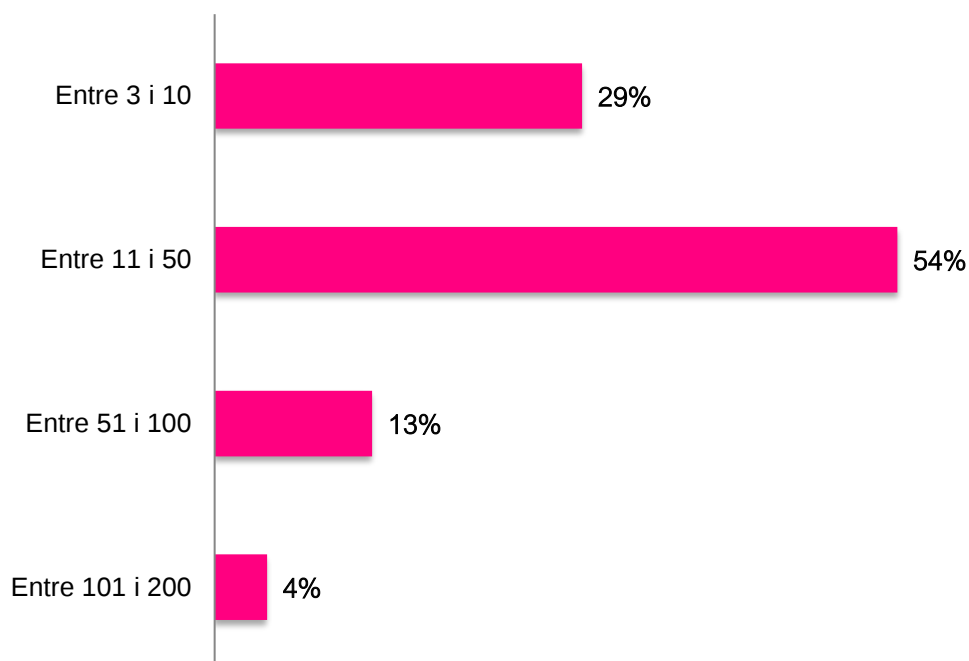

6.1. L'Assemblea

Les entitats no lucratives compten amb diferents òrgans de govern, aquests varien en funció de la forma jurídica de les entitats. Però també en funció de les característiques pròpies de cadascuna d'elles. Les associacions compten amb dos òrgans cabdals: l'assemblea, que és el màxim òrgan sobirà, i la junta directiva, sota qui es deleguen les decisions preses en l'assemblea i principal òrgan de govern al dia a dia. En el cas de les fundacions, aquestes compten amb un únic òrgan, el patronat. En el cas de les cooperatives, hi ha l'assemblea com en el cas de les associacions, però en comptes d'una junta hi ha un consell rector.

Amb l'objectiu d'aportar dades sintètiques i de conjunt, sobre la participació en els òrgans de govern, s'ha recollit la informació de les assemblees per una banda i de juntes, patronats i consells rectors per altra. Pel que fa la participació de les persones associades a l'assemblea, en el 54% dels casos hi participen entre 11 i 50 persones, situant la mitjana en 15 persones associades per entitat.

Gràfic 21 Total persones participants a la darrera assemblea de 2016

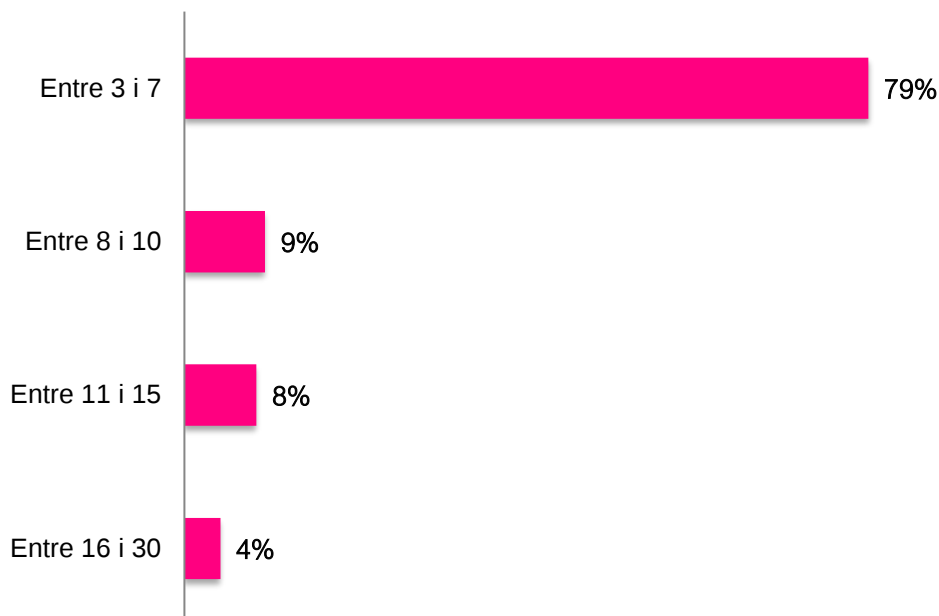

Un element clau per fer les assemblees més eficients, sobretot quan es tracta d'assemblees molt participades, és avançar la informació a treballar amb anterioritat. Els resultats apunten a que efectivament, la majoria de les entitats informen amb anterioritat als i les participants de l'assemblea sobre els continguts i temes a tractar, en concret un 96% així ho afirmen enfront el 4% que diu no informar.

6.2. Junes, Patronats i Consells Rectors

Pel que fa a la composició de les juntes directives, el 79% dels casos compten amb entre 3 i 7 persones i el 9% entre 8 i 10 membres. Finalment, les entitats en les que les juntes estan formades per entre 11 i 15 persones representen un 8% i entre 16 i 30 membres, un 4%. Com sembla lògic, a mida que creix el nombre de persones que formen les juntes, minva el percentatge d'entitats, situant la mitja de persones a la junta en 6.

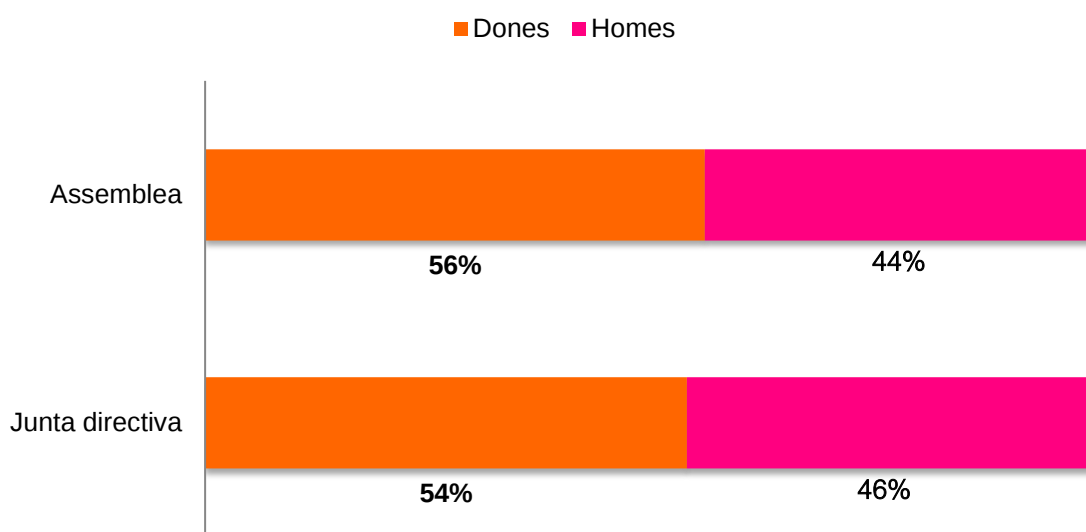
Gràfic 22 Nombre de persones que formen la junta directiva (per trams)

6.3. L'equitat a les entitats

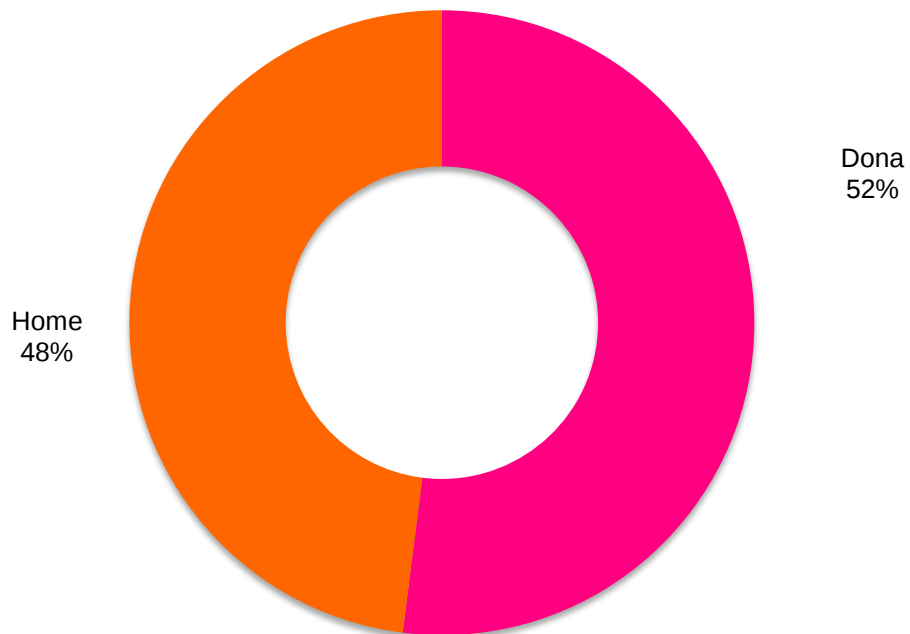
La participació de dones i homes en els diferents espais de decisió es pot considerar equilibrada donat que la relació es manté dins una forquilla de 60%-40%. Pel que fa a l'assemblea, el 56% són dones i el 44% homes, per la junta directiva aquesta tendència es manté, el 54% són dones i el 46% homes.

Gràfic 23 Persones implicades en òrgans de govern per sexe

Finalment, en el cas de la presidència de les entitats, s'observa que la presència femenina és de 52% són dones i el 48% homes. Aquesta diferència de gènere, comparada amb el conjunt de Catalunya, mostra una gran implicació de les dones dins de la presidència en les entitats de Santa Perpètua. A Catalunya el 41% de les organitzacions estan presidides per dones i el 58% per homes, l'1% restant són presidències mixtes.

Gràfic 24 Presidència per sexe

7. La dimensió econòmica

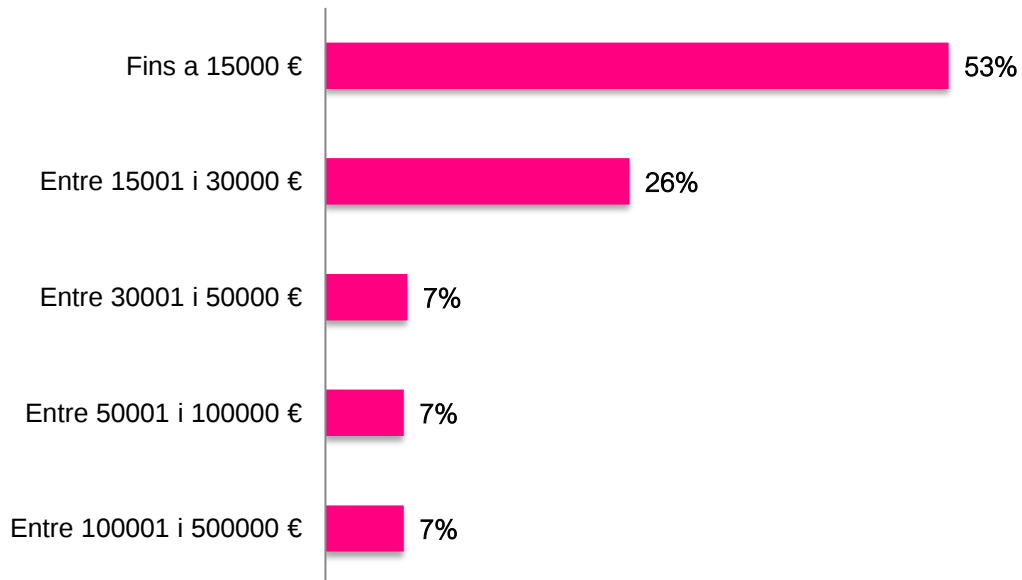

7.1. Volum econòmic

Els recursos econòmics són necessaris per tal de dur a terme les activitats i projectes. Però, en termes generals, les organitzacions compten amb un volum econòmic reduït, a Santa Perpètua la mitja d'ingressos és de 22.400€.

Al 2016 el 53% de les entitats no superava els 15 mil euros. En el mateix període, el 33% de les entitats va comptar amb ingressos d'entre 15.001 i 50.000 euros i un 14% d'entitats, uns ingressos superiors als 50.000€.

Gràfic 25 Ingressos reals de les entitats Santa Perpètua per trams (exercici 2016)

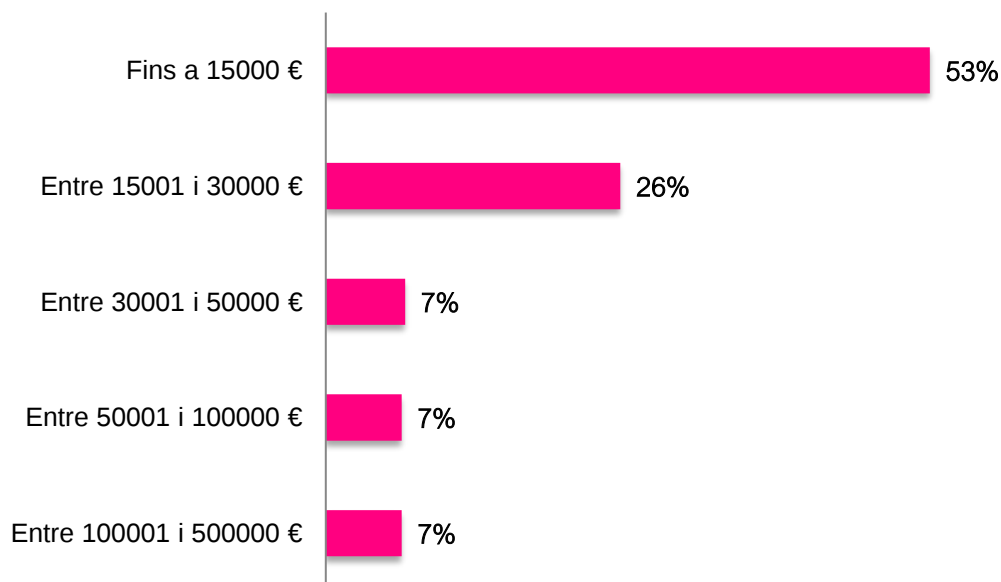
Les dades mostren que el volum econòmic de les organitzacions de Santa Perpètua es concentren en major mesura en les franges inferiors, mostrant una concentració superior d'aquestes franges a la mitja del territori català. Així, en el cas de Santa Perpètua el 53% de les entitats disposen d'ingressos de fins a 15 mil euros davant el 42% de la mitjana de Catalunya, 11 punts per sobre.

Taula 2 Ingressos de les entitats de Santa Perpètua i Catalunya

	Santa Perpètua 2017	Catalunya 2017	Diferència (Punts)
Fins 15.000€	53%	42%	11
Entre 15.001 i 30.000€	26%	15%	11
Entre 30.001 i 50.000€	7%	11%	-4
Entre 50.001 i 100.000€	7%	10%	-3
Entre 100.001 i 500.000€	7%	13%	-6
Més de 500.000€	-	9%	-9
Total	100%	100%	

Pel que fa a les despeses, en el cas de Santa Perpètua els resultats mostren molta similituds als ingressos, tot i que s'observa que la despesa d'entre 30.001 i 50.000€ és superior als ingressos situats en el mateix tram.

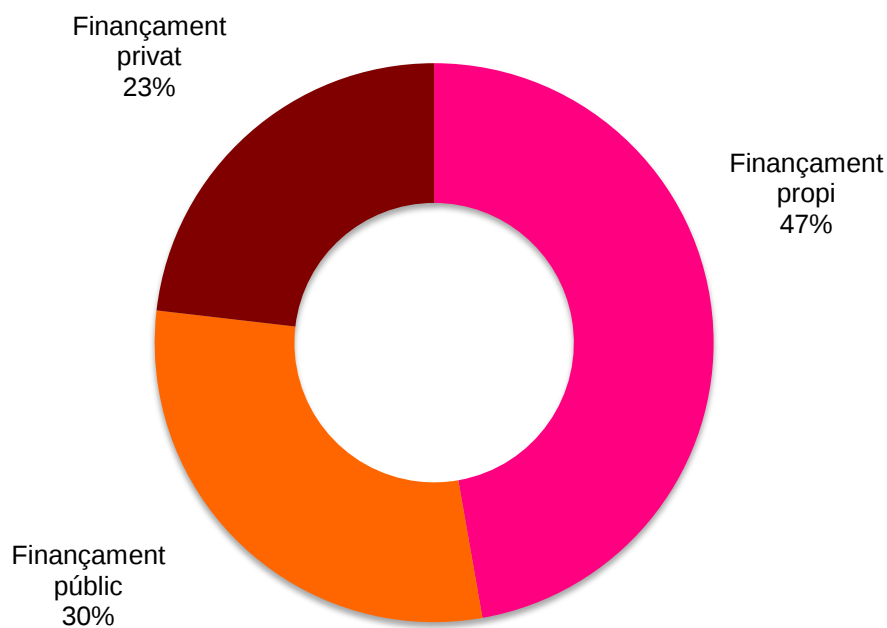
Gràfic 26 Despeses reals de les entitats de Santa Perpètua per trams (exercici 2016)

7.2. Fonts de finançament

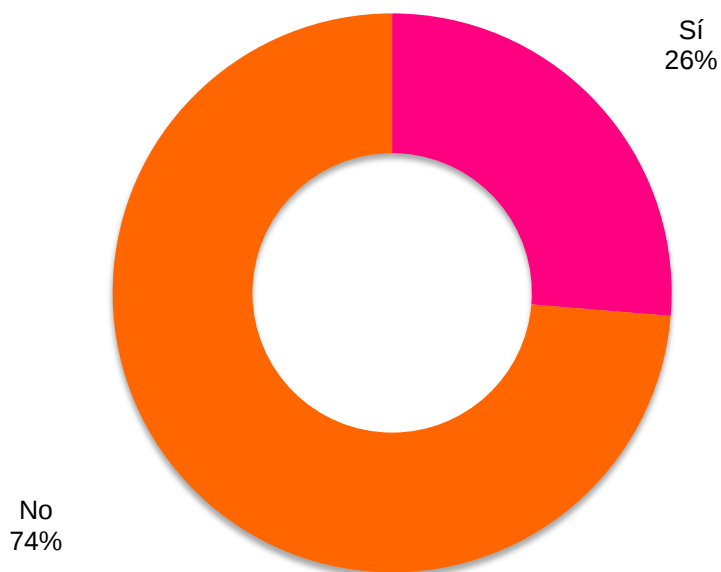
Pel que fa a la procedència dels recursos, s'ha preguntat si aquests provenen de fonts pròpies (com la quota d'associat/da, la prestació de serveis i les activitats per recaptar fonts), públiques (com les subvencions de les administracions) i privades (com les donacions individuals, d'empreses i de fundacions privades). Els resultats al municipi de Santa Perpètua apunten que hi ha un pes més elevat del finançament propi, en concret del 47%. En segon lloc, el finançament públic representa el 30% del total del finançament de les entitats de Santa Coloma i per últim, el finançament privat representa un 23%.

Gràfic 27 Fonts de finançament

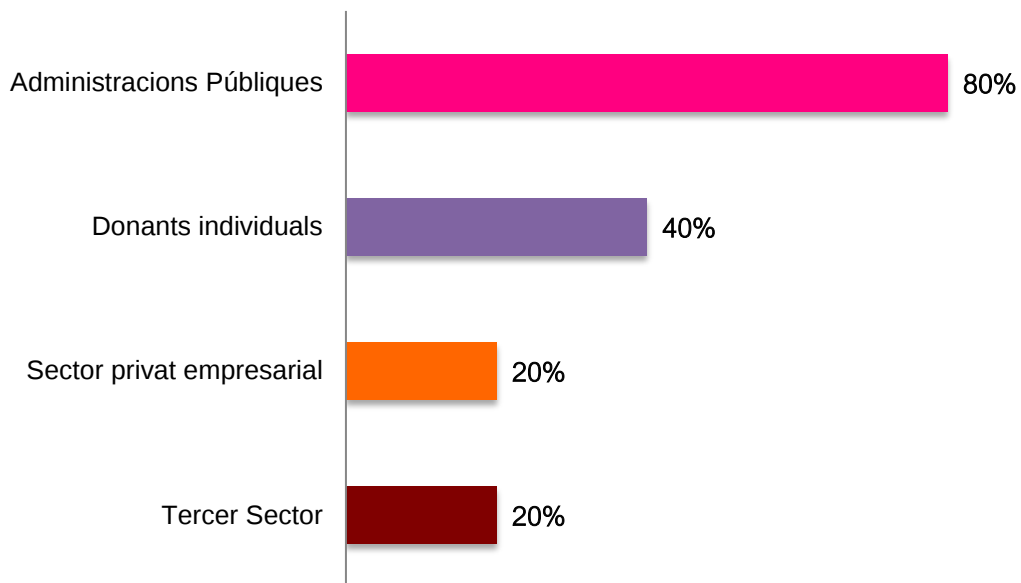
Més enllà de les fonts monetàries, les entitats poden rebre aportacions en espècie, com ara béns i serveis. El 26% de les entitats de Santa Perpètua participants a El Panoràmic afirmen rebre aquest tipus d'aportacions.

Gràfic 28 Fonts de finançament

Aprofundint en la seva procedència, s'observa que el 80% de les entitats reben aportacions en espècies de les administracions públiques, un 40% de donants individuals, un 20% del sector privat empresarial i un altre 20% del tercer sector

Gràfic 29 Fonts de finançament (Multi-resposta)

8. Els espais

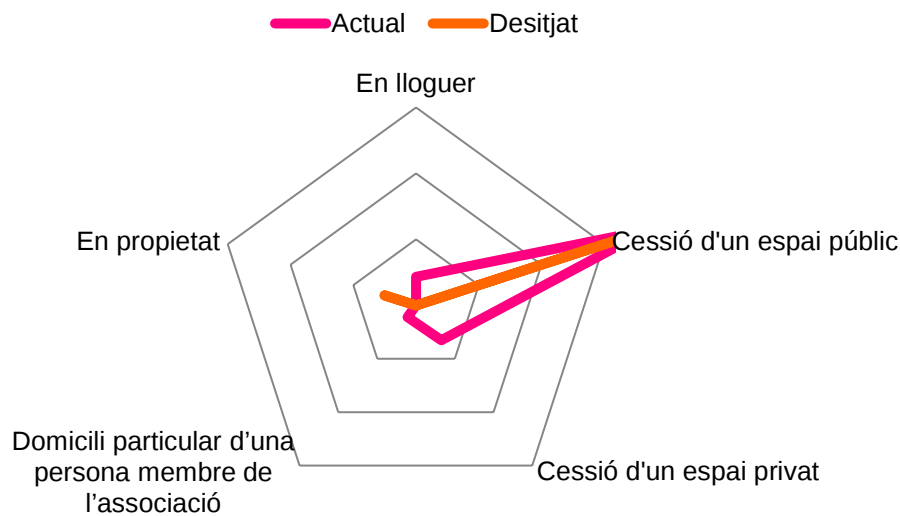

8.1. Les seus

Els espais i equipaments són recursos fonamentals per a les entitats. D'una banda, perquè són necessaris per al desenvolupament d'activitats, i d'altra perquè són espais de visibilitat i de relació. La majoria de les entitats de Santa Perpètua tenen la seu actual en un espai públic cedit -74%-, en segon lloc i amb certa distància, la seu es troba en un espai privat cedit (13%). Un 9% disposa de la seu en un espai llogat i un 4% en un domicili particular d'una persona membre de l'associació.

La situació a la que aspiren les entitats pel que fa als espais és diferent respecte la real, el percentatge d'entitats que tenen actualment un espai públic cedit és elevat, però encara ho és més la xifra d'entitats que desitjaria aquest tipus d'espai, -un 74% vers un 90%-. D'altra banda, el 10% restant aspira a disposar d'un espai en propietat.

Gràfic 30 Comparativa entre la situació de la seu actual i desitjada a Santa Perpètua

Si comparem les dades amb les del conjunt de Catalunya, els espais de les seus de les organitzacions presenten certes especificitats en el cas de Santa Perpètua. Tot i que la situació actual més freqüent coincideix, en el cas de les entitats de Santa Perpètua a la cessió d'espais públics és més significativament elevada, amb un 74% enfront el 44% de Catalunya. D'altra banda, la cessió d'espais privats en el cas català representa el 22% davant del 13% del cas de

Santa Perpètua, una diferència de 9 punts, els casos de seu situada en un espai llogat en el cas de Santa Perpètua és de 9% i en el de Catalunya un 16% i les seus en un domicili particular d'algun associat representa un 4% davant el 10% del cas de Catalunya. Finalment, en el cas de Santa Perpètua no s'observa cap seu en propietat vers el 8% del cas català.

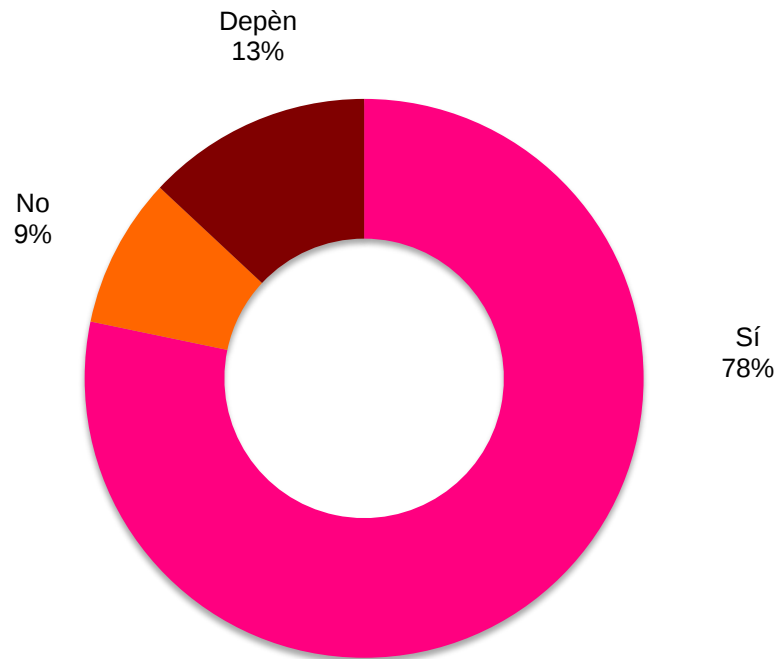
Taula 3 Comparativa de la situació de la seu actual de Santa Perpètua i Catalunya

	Santa Perpètua 2017	Catalunya 2017	Diferències (Punts)
Cessió d'un espai públic	74%	44%	30
En lloguer	9%	16%	-7
Domicili particular	4%	10%	-6
En propietat	0%	8%	-8
Cessió d'un espai privat	13%	22%	-9
Total	100%	100%	

8.2. Adequació dels espais

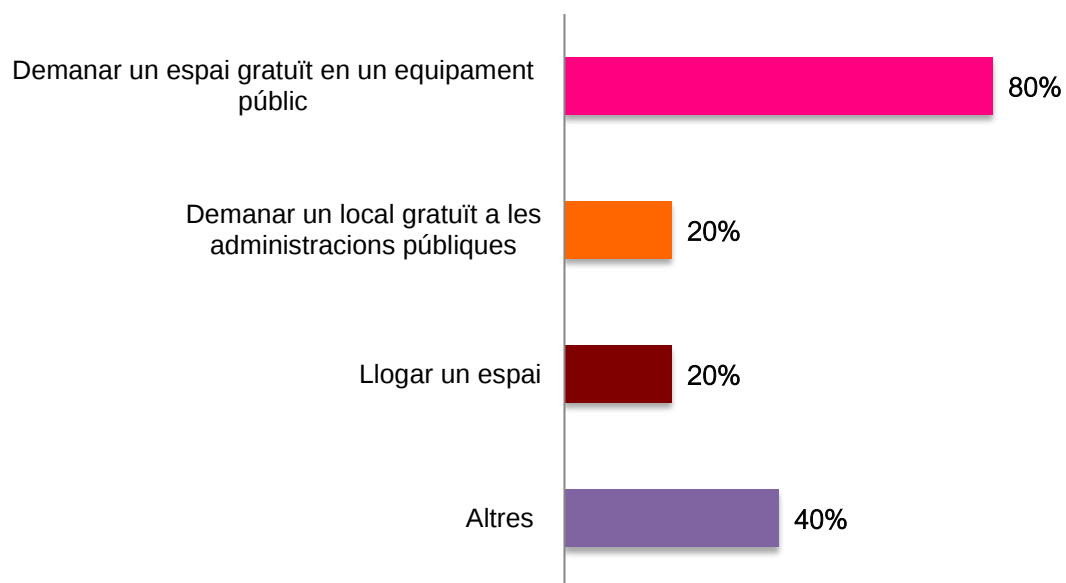
El 78% de les entitats assegura que els espais dels quals disposa l'entitat són adients per a l'activitat que desenvolupa, a l'altra banda se situa el 9%, que considera que no són adients i la resta representa el 13% d'entitats que consideren que depèn.

Gràfic 31 Idoneïtat dels espais

Les entitats que consideren que els espais no són adients principalment ho creuen sobretot a l'hora de realitzar activitats d'estructura i missionals. Per poder solucionar aquests inconvenients, les entitats acostumen a demanar un espai gratuït a un equipament públic, com ara un centre cívic.

Gràfic 32 Opcions de les entitats de Santa Perpètua per a solucionar problemes d'espai

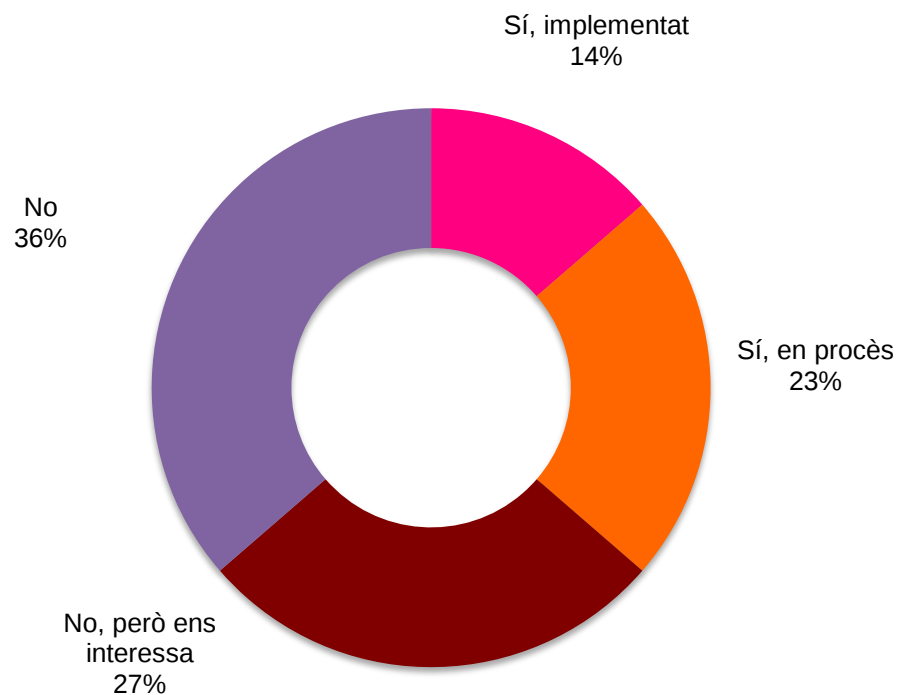
9. El repte de la base social

Pel que fa als temes que més interessin a les organitzacions, la principal inquietud i repte de futur és l'increment de la seva base social. Es tracta d'una qüestió recurrent en totes les edicions del Panoràmic, sense excepcions. Aconseguir ampliar les persones que formen part de les entitats, que simpatitzen amb aquestes, que la recolzen, etc. és un repte a treballar a tots els territoris catalans, i també a Santa Perpètua. És per aquest motiu que enguany s'ha volgut aprofundir sobre aquesta qüestió. Per això s'ha preguntat per les eines que fan servir les entitats en la promoció de la seva base social a fi de detectar possibles punts forts i febles.

Una primera qüestió que s'ha recollit és l'existència d'un pla específic per incrementar el nombre de persones associades. Els resultats apunten a que 1 de cada 3 entitats disposa d'un pla específic per aquesta finalitat. El 14% de les entitats participants a El Panoràmic tenen el pla implementat, i el 23% en procés d'implementació. A més, hi ha un 27% que no tenen cap pla però estan interessats en disposar d'un. Per contra, un 36% de les entitats no tenen cap pla ni hi estan interessades

Gràfic 33 Pla per incrementar el nombre d'associats/des.

A través de diverses preguntes s'ha observat que un 64% de les entitats disposen d'un protocol d'acompanyament i acollida a les persones que s'apropen per primera vegada a l'entitat. A més, 9 de cada 10 entitats fan difusió de l'organització i dels seus objectius quan realitzen activitats en espais públics i el 77% de les entitats indiquen a seva web o espais virtuals, què s'ha de fer per participar i/o associar-se a l'organització.

D'altra banda, pràcticament 6 de cada 10 entitats fan campanyes de comunicació per associar-se, més enllà de la publicitat sobre les activitats, el 95% de les entitats participen o col·laboren a les activitats que es realitzen al seu entorn i que organitzen altres agents i un 82% conviden a altres organitzacions a participar en algunes de les seves activitats.

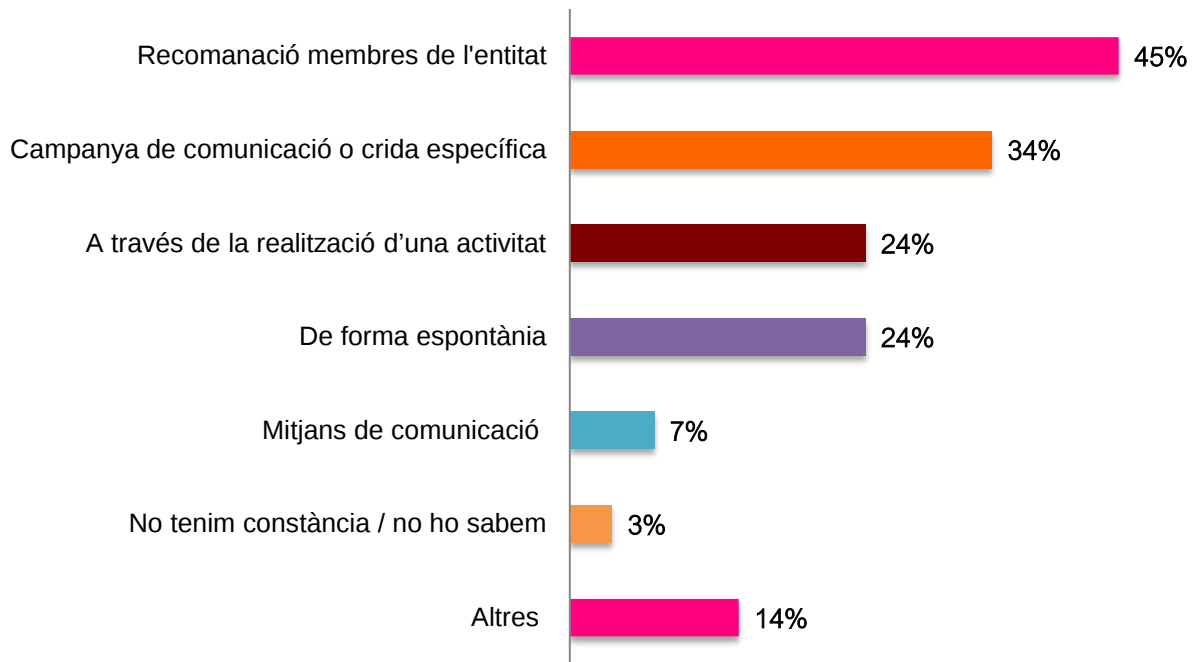
Les pàgines web i el contingut digital són els mètodes més efectius a l'hora d'arribar a la ciutadania. Per això des de El Panoràmic s'ha volgut preguntar sobre la informació que les entitats tenen disponible en aquests canals. Els resultats han estat que 1 de cada 2 entitats disposa al seu web o espai digital d'informació general de l'organització com la missió, valors o sistema d'organització, un 30% indica la relació de les persones que assumeixen les diverses responsabilitats i un altre 30% publica les memòries referents a les actuacions realitzades. D'altra banda, només un 15% informa sobre la situació econòmica d'ingressos i despeses generades.

El 95% de les entitats realitzen activitats obertes a la població en general i el mateix percentatge acostuma a realitzar les seves activitats en espais públics oberts, guanyant així visibilitat en l'entorn.

El principal canal a través del qual s'incorporen noves persones a les organitzacions és a través de la recomanació de persones associades i/o altres membres de l'organització, en un 45% dels casos, seguit de la realització de campanyes de comunicació per atraure nous participants amb un 34%. L'associació també incorpora a noves persones a través de la realització d'activitats amb un 24% i en un altre 24% aconsegueix incorporar nous membres de forma espontània. Una altra forma menys freqüent és la de

l'associacionisme a causa de que els mitjans de comunicació hagin divulgat notícies relacionades amb la seva missió (7%).

Gràfic 35 Canals per incorporar persones a les entitats

"(Tenim) dificultats per trobar persones que es vulguin implicar"

Extret de les preguntes obertes

Annexos

Annex I: Fitxa tècnica

Tipus d'estudi

Quantitatiu

Àmbit

Santa Perpètua de Mogoda

Univers

Organitzacions sense afany de lucre, d'iniciativa privada, entitats i col·lectius sense forma jurídica

Dimensió de la mostra

29 respostes vàlides

Calendari de treball de camp

De setembre a desembre de 2017.

Recollida d'informació

Aplicació professional per a la recollida de respostes a través de qüestionari online amb preguntes tancades, obertes i semiobertes. També qüestionari en plantilla de documents i qüestionari breu

Tractament de les dades

Depuració de dades, càlcul i recodificació de variables

Anàlisi

Estadística descriptiva -amb remostreig per bootstrap-, estadística no paramètrica i tècniques de mostreig

Dades de referència

L'any de referència és 2016 donat que és el darrer any tancat en el moment d'iniciar el treball de camp.

Annex II: Entitats impulsores

El Consell d'Associacions de Barcelona és la plataforma d'associacions de la ciutat de Barcelona. La seva missió és treballar per al desenvolupament de l'associacionisme i dels seus valors a Barcelona tot construint un espai de participació, vertebració – territorial i sectorial– i d'interlocució d'organitzacions interessades en l'associacionisme. El CAB ha estat l'impulsor dels dos congressos d'associacionisme celebrats a la ciutat.

L'Observatori del Tercer Sector és un centre de recerca especialitzat en el tercer sector, independent i sense ànim de lucre, que té per objectiu aprofundir i incrementar el coneixement d'aquest sector i treballar per a la millora del funcionament de les organitzacions no lucratives. L'OTS ha realitzat estudis de referència que han contribuït a la millora del tercer sector i a donar visibilitat social.

La Fundació Francesc Ferrer i Guàrdia és una entitat sense afany de lucre que treballa en els àmbits de la joventut, l'educació, la participació democràtica, la ciutadania i les polítiques públiques en general. Genera coneixement des de la investigació social aplicada, aportant propostes estratègiques i assessoraments a les administracions públiques i a les entitats.

La Fundació Pere Tarrés, amb més de 50 anys d'existència, és una organització no lucrativa d'acció social i educativa, dedicada a la promoció de l'educació en el temps lliure, el voluntariat, la millora de la intervenció social i l'enfortiment del teixit associatiu. Amb el temps la seva acció s'ha ampliat a altres àmbits de l'acció social com ara la formació, la recerca i la gestió.

L'Obra Social “la Caixa” té per missió contribuir al progrés de les persones i la societat amb especial incidència en els col·lectius més vulnerables, ja sigui a través de programes propis, aliances estratègiques o col·laboracions, mitjançant actuacions eficients, innovadores, avaluables i susceptibles de ser transferides a altres entitats.

Organització

El Panoràmic es desenvolupa des del treball compartit entre diferents associacions i institucions, coordinat per un Equip Tècnic, format per persones del territori que s'encarreguen de fer possible el procés participatiu des de la proximitat.

A més, compta amb dos òrgans, el Comitè Executiu, encarregat de la supervisió del projecte i de la seva visió estratègica, i la Comissió Tècnica, encarregada de dur a terme el projecte i prendre les decisions operatives. La composició dels diferents òrgans i equips en l'edició del 2015 es detalla a continuació.

Comitè Executiu

Montserrat Morera i Miquel Aragón – Consell d'Associacions de Barcelona (CAB), Joaquim Sabater i Montse Fernández– Observatori del Tercer Sector (Observatori), Sílvia Luque – Fundació Ferrer i Guàrdia (FFG), ^[1]_[SEP] Rafael Ruiz de Gauna i José Carlos Hermida – Fundació Pere Tarrés (FPT), Miquel Vilagut – Obra Social “la Caixa”.

Comissió Tècnica

Miquel Aragón i Carles Viñas – (CAB) / Torre Jussana, Montse Fernández – (OTS), Fidel González i Hungria Panadero – (FFG) i Marina Aguilar – (FPT).

Treball de camp

Enric Carpio, Ingrid Plana i Ruth Agudo (CAB). Aida Mestres (FFG), Enya García i Yolanda Delgado (FFG), Albert Fornies (FPT), Xavier Esterri (Federació d'Ateneus de Catalunya) i Judit Terés (Santa Perpètua de Mogoda).

Call Centers: Rosa Porti i Laura Hernández (FFG) i Voluntaris 2000.

Depuració i anàlisi dades:

Laura Muñoz, Gabriel Amer, Roger Carbó i Montse Fernández (OTS) i Oriol Alonso i Laura Calvet (FFG).

Comunicació

Joan Vilaplana (CAB- Torre Jussana), Laia Otero (OTS), Joan Rosinach i Oriol Toro (FPT) i Elena Cuevas (FFG).

Agraïments

Aquest estudi no hauria estat possible sense la col·laboració de les entitats del tercer sector i de la societat civil, les quals han participat en el Panoràmic aportant informació essencial per conèixer com és el seu dia a dia. A més de fer possible aquest informe, les entitats de Santa Perpètua de Mogoda han contribuït a elaborar l'informe global de Catalunya, el qual no hauria estat possible sense la col·laboració de tantes persones i organitzacions que treballen cada dia a Catalunya per construir una societat més justa i solidària.

Gràcies a tothom!!